

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ &
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΚΟΙΝ. ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΟΙΝ. ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
Δ/ΝΣΗ ΔΙΑΚΡΑΤΙΚΗΣ ΚΟΙΝ. ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
ΤΜΗΜΑ Εφαρμογής Ευρωπαϊκών Κανονισμών
Πληροφορίες: Α. Ρίζου –Ι. Μπουζαλάκου
Τηλέφωνα : 210/3368235-210/3368338
ΦΑΞ : 210/3368167-2103368166

Αθήνα, 8 Ιουνίου 2010

Αρ.Πρ.:Φ60000/οικ10886/1386

ΠΡΟΣ:
ΩΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ

Ε Γ Κ Υ Κ Λ Ι Ο Σ

ΘΕΜΑ: Έναρξη Εφαρμογής από 1.5.2010 των Κανονισμών (ΕΚ):

- α) αριθμ. 883/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 29^{ης} Απριλίου 2004 για το συντονισμό των συστημάτων κοινωνικής ασφάλειας.
- β) αριθμ. 988 της 16ης Σεπτεμβρίου 2009 για την τροποποίηση του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 883/2004 για το συντονισμό των συστημάτων κοινωνικής ασφάλειας και τον καθορισμό του περιεχομένου των παραρτημάτων του.
- γ) αριθμ. 987/2009 της 16ης Σεπτεμβρίου 2009 για τον καθορισμό της διαδικασίας εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΚ) 883/2004 για το συντονισμό των συστημάτων κοινωνικής ασφάλειας.

Σας γνωρίζουμε ότι, στο Φύλλο της Επίσημης Εφημερίδας της Ευρωπαϊκής Ένωσης L 166 της 30^{ης} Απριλίου 2004 (διόρθωση L 200/1/7.6.2004) δημοσιεύτηκε ο Κανονισμός (ΕΚ) 883/29.4.2004 (Βασικός) για το συντονισμό των συστημάτων κοινωνικής ασφάλειας και στο Φύλλο L 284/30.10.2009 δημοσιεύτηκαν αφενός ο Τροποποιητικός Κανονισμός αυτού (ΕΚ) 988/16.9.2009 και αφετέρου ο Κανονισμός Εφαρμογής αυτού (ΕΚ) 987/16.9.2009.

Οι τρεις (3) ως άνω Κανονισμοί αποτελούν το σύνολο της νέας Κοινοτικής Νομοθεσίας για το συντονισμό των συστημάτων κοινωνικής ασφάλειας στα Κράτη Μέλη της Ε.Ε., είναι ίσης νομικής αξίας και δεν μπορούν να εφαρμοστούν ο ένας ανεξάρτητα του άλλου.

Ως ημερομηνία έναρξης ισχύος των ως άνω Κανονισμών καθορίστηκε η 1^η Μαΐου 2010, σύμφωνα με το άρθρο 97 του Κανονισμού Εφαρμογής (ΕΚ) 987/2009.

Από την ίδια ως άνω ημερομηνία (1.5.2010), οι εν λόγω Κανονισμοί αντικαθιστούν τους Κανονισμούς (ΕΟΚ) 1408/71 και 574/72 στο εσωτερικό των 27 κρατών μελών της Ε.Ε.

ΓΕΝΙΚΑ

Το άρθρο 42 της Συνθήκης επιβάλλει την αναγκαία κοινοτική δράση με την μορφή συντονιστικών μέτρων στον τομέα της κοινωνικής ασφάλισης, ώστε οι εργαζόμενοι να μπορούν να ασκήσουν πλήρως το δικαίωμά τους για ελεύθερη κυκλοφορία και εγκατάσταση εντός της Ε.Ε.

Ο βασικός σκοπός είναι, να εξασφαλισθεί αποτελεσματικός συντονισμός των συστημάτων κοινωνικής ασφάλισης σε όλα τα κράτη μέλη.

Με τους νέους Κανονισμούς, επιτυγχάνεται η απλούστευση και ο εκσυγχρονισμός της ισχύουσας συντονιστικής νομοθεσίας η οποία συναποτελείται από τους Κανονισμούς (ΕΟΚ) 1408/71 (με τις τροποποιήσεις του) και 574/72.

Θεμελιώδεις αρχές του συντονισμού των κοινωνικοασφαλιστικών συστημάτων, παραμένουν οι εξής:

- Ισότητα μεταχείρισης ανεξάρτητα από την ιθαγένεια
- Εφαρμογή της νομοθεσίας ενός μόνον κράτους μέλους (κάθε φορά)
- Συνυπολογισμός περιόδων ασφάλισης που έχουν πραγματοποιηθεί σε άλλο κράτος μέλος
- Εξαγωγή παροχών

Τα βασικά χαρακτηριστικά της Νέας Κοινοτικής Νομοθεσίας για τον συντονισμό των συστημάτων κοινωνικής ασφάλειας είναι, ο εκσυγχρονισμός, η απλοποίηση, η νομική σαφήνεια, η ενισχυμένη ευελιξία, η βελτιωμένη προστασία των δικαιωμάτων των διακινουμένων πολιτών, καθώς και η ενισχυμένη συνεργασία μεταξύ των φορέων.

Ειδικότερα:

A. Εκσυγχρονισμός

Στο πλαίσιο του εκσυγχρονισμού:

- θεσπίζονται νέες βελτιωμένες και ταχύτερες διαδικασίες για την απόδοση των δαπανών περίθαλψης μεταξύ των κρατών μελών (άρθρο 67 Κανονισμού Εφαρμογής 987/2009)
- θεσπίζονται νέες διατάξεις για την ανάκτηση ή τον συμψηφισμό των χορηγηθεισών και μη οφειλομένων παροχών
- συμπεριλαμβάνονται πλέον και οι παροχές πατρότητας ως ισοδύναμες με τις παροχές μητρότητας στο υλικό πεδίο εφαρμογής των εν λόγω Κανονισμών (άρθρο 3 (β) του Βασικού Κανονισμού), καθώς και οι παροχές

μακροχρόνιας φροντίδας (άρθρα 34 του βασικού Κανονισμού και 28 και 31 του Κανονισμού Εφαρμογής)

- καθιερώνεται η ηλεκτρονική ανταλλαγή των πληροφοριών, βάσει του άρθρου 4 του Κανονισμού Εφαρμογής (ΕΚ) 987/09.

B. Απλοποίηση

- καθορίζεται ενιαίος ορισμός του προσωπικού πεδίου εφαρμογής του Βασικού Κανονισμού, βάσει των διατάξεων του άρθρου 2 του Κανονισμού 883/04, με την κατάργηση του παλιού Παραρτήματος I
- ομαδοποιούνται οι κοινές αρχές στον Τίτλο I και των δύο Κανονισμών , Βασικού και Εφαρμογής και δεν επαναλαμβάνονται στα κατ' ιδίαν κεφάλαια για τους ειδικούς κινδύνους
- καθιερώνεται νέα απλούστερη διαδικασία για την επικαιροποίηση των παραρτημάτων των Κανονισμών βάσει του άρθρου 92 του Κανονισμού (ΕΚ) 987/09.
- **η Ευρωπαϊκή Κάρτα Ασφάλισης Ασθένειας (ΕΚΑΑ) εκδίδεται ,πλέον, από το αρμόδιο κράτος, ανεξαρτήτως του τόπου κατοικίας (και για τους συνταξιούχους και τα μέλη οικογένειας σύμφωνα με τα άρθρα 19 και 27παρ. 4 του κανονισμού 883/2004).**

Γ. Νομική Σαφήνεια

- ενσωματώνεται η νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου σε ένα εύρος πεδίων (π.χ.: άρθρο 5 Κανονισμού 883/2004 περί εξομοίωσης γεγονότων, καταστάσεων κλπ.).
- καθιερώνονται σαφέστεροι κανόνες για τον προσδιορισμό της ευθύνης του αρμοδίου κράτους για την προγραμματισμένη θεραπεία (διαδικασία έγκρισης) και την παροχή της ΕΚΑΑ (άρθρο 20 του Κανονισμού 883/2004)
- Παρέχεται η δυνατότητα χορήγησης έγκρισης από το φορέα του κράτους – μέλους κατοικίας στις περιπτώσεις της αναγκαίας περίθαλψης, όταν εκπληρούνται οι προϋποθέσεις του Βασικού Κανονισμού (ο αρμόδιος φορέας αποδέχεται τα ευρήματα και τις θεραπευτικές επιλογές του εξουσιοδοτημένου ιατρού του κράτους κατοικίας – ενσωμάτωση της νομολογίας στην περίπτωση Keller C-145, άρθρο 26 παρ. 3 του Κανονισμού 987/2009).

Δ. Ενισχυμένη ευελιξία για τις αρμόδιες αρχές και τους φορείς

- καθιερώνεται η δυνατότητα συμφωνίας διοικητικών διαδικασιών μεταξύ δύο ή περισσότερων κρατών μελών υπό τον όρο ότι δε θίγονται τα δικαιώματα των ενδιαφερομένων (άρθρο 9 του Κανονισμού Εφαρμογής 987/2009)
- παρέχεται η δυνατότητα στα κράτη – μέλη να συμφωνήσουν άλλη μορφή απόδοσης των παροχών ανεργίας, όπως μεταξύ του κράτους κατοικίας και του αρμόδιου κράτους (άρθρο 65 παρ. 8 του 883/2004).
- δυνατότητα εγγραφής του ανέργου μεθοριακού εργαζόμενου στις υπηρεσίες απασχόλησης και των δύο κρατών – μελών (άρθρο 65 (2) του Βασικού Κανονισμού 883/2004).

- παρέχεται η δυνατότητα στον άνεργο να κάνει χρήση των διατάξεων του άρθρου 64 (γ)(διάταξη εξαγωγής) του Κανονισμού Εφαρμογής, αρκετές φορές, υπό τον όρο ότι, δεν θα ξεπερνά το ανώτατο όριο των 6 μηνών συνολικά.

Ε. Ενισχυμένη προστασία των δικαιωμάτων των πολιτών.

- Θεσπίζεται διάταξη για την προσωρινή εφαρμογή νομοθεσίας και την προσωρινή καταβολή παροχών, με σκοπό ο διακινούμενος πολίτης να έχει σε κάθε περίπτωση κοινωνικοασφαλιστική κάλυψη ή πρόσβαση σε παροχές κοινωνικής ασφάλισης (άρθρα 6 και 7 του Κανονισμού Εφαρμογής 987/2009).
- Διευρύνεται το προσωπικό πεδίο εφαρμογής των νέων Κανονισμών με τη συμπερίληψη των μη ενεργών προσώπων (άρθρο 2 του Βασικού Κανονισμού 883/2004).
- Καθιερώνεται η αρχή της εξομοίωσης των γεγονότων (άρθρο 5 του Βασικού Κανονισμού).
- Παρέχεται το δικαίωμα των μελών οικογένειας του μεθοριακού εργαζομένου για παροχές σε είδος, κατά τη διαμονή τους στο αρμόδιο κράτος, εκτός εάν το κράτος αυτό είναι καταχωρημένο στο Παράρτημα III (άρθρο 18 του Βασικού Κανονισμού, όπως αντικαταστάθηκε με την παρ.7 του άρθρου 1 του Κ 988/09).
- Παρέχεται το δικαίωμα στο μεθοριακό εργαζόμενο ο οποίος λαμβάνει σύνταξη γήρατος ή αναπηρίας, σε περίπτωση ασθένειας, να συνεχίσει να λαμβάνει παροχές σε είδος στο κράτος – μέλος της τελευταίας απασχόλησής του, εφόσον πρόκειται για συνέχιση της θεραπείας που είχε ξεκινήσει σε αυτό το κράτος – μέλος (άρθρο 28 (1) του Βασικού Κανονισμού όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 1 παρ. 8 του Κανονισμού 988/2009).
- Παρέχεται το δικαίωμα στον συνταξιούχο και στα μέλη της οικογένειας του για παροχές σε είδος στο κράτος μέλος, όπου εργαζόταν ως μεθοριακός εργαζόμενος, εφόσον το κράτος μέλος αυτό και το αρμόδιο κράτος μέλος είναι και τα δύο καταχωρημένα στο Παράρτημα V (άρθρο 28 (2) και (3) Βασικού Κανονισμού).
- Παρέχεται το δικαίωμα στους συνταξιούχους να επιστρέφουν στο αρμόδιο κράτος μέλος για να λάβουν πλήρη υγειονομική περίθαλψη (όχι μόνο για την αναγκαία περίθαλψη) εάν το κράτος – μέλος αυτό είναι καταχωρημένο στο Παράρτημα IV, όπως τροποποιήθηκε με τον Καν. 988/09, δυνάμει του άρθρου 27 (2) του Βασικού Κανονισμού (Βέλγιο, Βουλγαρία, Τσεχική Δημοκρατία, Γερμανία, Ελλάδα, Ισπανία, Γαλλία, Κύπρος, Λουξεμβούργο, Ουγγαρία, Ολλανδία, Αυστρία και Σουηδία).

ΣΤ. Ενισχυμένη συνεργασία μεταξύ των φορέων

- Θεσπίζεται η αμοιβαία υποχρέωση ενημέρωσης μεταξύ των φορέων και των διακινουμένων πολιτών (άρθρο 3 (1) του Κανονισμού Εφαρμογής).
- Ενισχύεται η υποχρέωση ενημέρωσης μεταξύ των αρμοδίων αρχών των κρατών – μελών με νέες ειδικές διατάξεις (άρθρο 76 του Βασικού Κανονισμού).
- Θεσπίζεται η υποχρέωση των φορέων για άμεση διαβίβαση των πληροφοριών που αφορούν τους διακινουμένους (άρθρο 2(3) του Κανονισμού Εφαρμογής).
- Με τις διατάξεις του άρθρου 76 του Βασικού Κανονισμού τίθενται οι βάσεις για την προσφυγή στη διαδικασία του υποχρεωτικού διαλόγου μεταξύ των αρμοδίων φορέων (βλέπε άρθρα 5, 6, 16 και 60 του Κανονισμού Εφαρμογής).

Z. Σημαντικές καινοτομίες:

- Θέσπιση υποχρεωτικής διαδικασίας διαλόγου και καθιέρωση προαιρετικής διαδικασίας συμφιλίωσης, με σκοπό τον προσδιορισμό της εφαρμοστέας νομοθεσίας (άρθρα 6,15 και 16 του Κανονισμού Εφαρμογής).
- Κατάργηση ειδικών κανόνων εφαρμοστέας νομοθεσίας για τις περιπτώσεις κατηγοριών προσώπων ή δραστηριοτήτων (άρθρα 11, 12 και 15 του Κανονισμού 883/2004).
- Θέσπιση λεπτομερών κανόνων για την διάκριση μεταξύ της απόσπασης και παράλληλης απασχόλησης σε δύο ή περισσότερα Κράτη Μέλη (διαφορά μεταξύ των άρθρων 12 και 13 του Βασικού Κανονισμού όπως επίσης μεταξύ των άρθρων 14 και 16 του Κανονισμού Εφαρμογής).
- Προσδιορισμός του αρμοδίου φορέα για την έκδοση της ΕΚΑΑ σε πρόσωπα που δεν κατοικούν στο αρμόδιο κράτος (άρθρο 27 του Βασικού Κανονισμού).
- Καθιέρωση νέων διαδικασιών και κανόνων για την προγραμματισμένη περίθαλψη (άρθρο 26 του Κανονισμού Εφαρμογής).
- Μετονομασία του Φορέα Έρευνας σε Φορέα Επαφής με ενισχυμένο ρόλο (άρθρο 47 του Κανονισμού Εφαρμογής).
- Καθιέρωση τυπικής νομικής ισχύος του περιληπτικού συνταξιοδοτικού σημειώματος (σύνοψη), το οποίο θα αποτελεί τη βάση για ενδεχόμενη αίτηση αναθεώρησης εκ μέρους του αιτούντα (άρθρο 48 του Κανονισμού Εφαρμογής).
- Θέσπιση ειδικής διάταξης σχετικά με τον συνυπολογισμό των περιόδων ανατροφής τέκνου (άρθρο 44 Κανονισμού Εφαρμογής).
- Εφαρμογή της αρχής του συνυπολογισμού των περιόδων ανεργίας και στους αυτοαπασχολούμενους ανέργους (άρθρο 61 του Βασικού Κανονισμού).
- Καθιέρωση της άμεσης καταβολής των εξαγόμενων παροχών ανεργίας στο ενδιαφερόμενο πρόσωπο, χωρίς να απαιτείται στην συνέχεια, απόδοση μεταξύ των φορέων (άρθρο 64 του Βασικού Κανονισμού).

- Δυνατότητα του αρμοδίου κράτους μέλους να επιμηκύνει τον χρόνο εξαγωγής των παροχών ανεργίας από 3 σε 6 μήνες (άρθρο 64 (1) (γ) του Βασικού Κανονισμού).
- Καθιέρωση σαφέστερης διαδικασίας αναφορικά με την σειρά προτεραιότητας για την χορήγηση των οικογενειακών παροχών (άρθρο 68 του Βασικού Κανονισμού).
- Απάλειψη της διάκρισης μεταξύ των όρων «οικογενειακές παροχές» και «οικογενειακά επιδόματα» (άρθρο 1 στοιχείο κστ) του Βασικού Κανονισμού).

Οι Βασικότερες αλλαγές που επέρχονται στο συντονιστικό δίκαιο με τους Νέους Κανονισμούς έχουν ως εξής:

I) ΝΕΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΣΤΕΑ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

Οι νέοι κανόνες για τον Προσδιορισμό της Εφαρμοστέας Νομοθεσίας, περιλαμβάνονται στα άρθρα **11-16** του Τίτλου II του Βασικού Κανονισμού 883/2004 και στα άρθρα **5-21** του Εφαρμοστικού Κανονισμού 987/09 καθώς επίσης και στις Αποφάσεις της Διοικητικής Επιτροπής (ΔΕΚΑΔΕ) Α1 , Α2 της 12.6.2009 και Α3 της 17.12.2009.

Οι νέοι Κανονισμοί επεκτείνουν το προσωπικό πεδίο Εφαρμογής και καλύπτουν πλέον και τους μη ενεργούς πολίτες (άρθρο 2 παρ. 2 του Βασικού Κανονισμού 883/2004).

Επίσης, ενισχύονται οι γενικοί κανόνες περί εφαρμοστέας νομοθεσίας, δηλ. η αρχή της μίας (ενιαίας) εφαρμοστέας νομοθεσίας, η αρχή του *lex loci laboris* για τους ενεργούς πολίτες και η αρχή του προσδιορισμού της κατοικίας για τους μη ενεργούς πολίτες.

Ο βασικός κανόνας είναι η αρχή της μίας εφαρμοστέας νομοθεσίας. Στην περίπτωση των μισθωτών και των αυτοτελώς απασχολούμενων εργαζομένων, αυτοί υπάγονται στη νομοθεσία του κράτους μέλους όπου παρέχεται η συνήθης δραστηριότητα. **Η αρχή αυτή αναφέρεται ως *lex loci laboris*.**

Επίσης, και τα πρόσωπα που λαμβάνουν ορισμένες βραχυχρόνιες παροχές εις χρήμα βάσει της μισθωτής ή αυτοτελούς απασχόλησής τους, υπάγονται στη νομοθεσία του κράτους μέλους της απασχόλησης. Οι δε λοιποί, υπάγονται στη νομοθεσία του κράτους μέλους κατοικίας.

Οι κανόνες οι οποίοι καθορίζουν τίνος κράτους μέλους η νομοθεσία υπερτερεί αναφέρονται στα άρθρα 11-16 του Κανονισμού 883/04 καθώς και στα άρθρα 14-21 του Κανονισμού Εφαρμογής 987/09

Οι ίδιοι κανόνες αναγράφονται και στην Απόφαση Α2 της Διοικητικής Επιτροπής

Α. Διατάξεις περί προσδιορισμού της εφαρμοστέας νομοθεσίας του Βασικού Κανονισμού 883/2004.

Με τις νέες διατάξεις καταργούνται διατάξεις του Κανονισμού (ΕΚ) 1408/71 που αφορούσαν κατηγορίες ασφαλισμένων ή το είδος της απασχόλησής τους, όπως ειδικές διατάξεις για:

α) όσους ασκούν ταυτόχρονα μισθωτή και μη μισθωτή απασχόληση (κατάργηση του άρθρου 14 γ. του Κανονισμού 1408/71 και συνακόλουθα του Παραρτήματος VII αυτού),

β) για ναυτικούς (κατάργηση του άρθρου 14 β) ,

γ) για μη μισθωτούς (κατάργηση του άρθρου 14 α),

δ) δημοσίους υπαλλήλους που απασχολούνται παράλληλα ως μισθωτοί και σε άλλα κράτη μέλη (κατάργηση του άρθρου 14 ε και 14 στ),

ε) για το προσωπικό που υπηρετεί σε διπλωματικές αποστολές και προξενικές υπηρεσίες (κατάργηση του άρθρου 16) και

στ) για απασχολούμενους σε διεθνείς μεταφορές (κατάργηση του άρθρου 14 παρ. 2 α.

Για όλες τις ανωτέρω κατηγορίες εφαρμόζονται πλέον οι διατάξεις των άρθρων 11, 12, 15 του Κανονισμού 883/2004.

Ειδικότερα:

Με τις διατάξεις του άρθρου 11 καθιερώνεται επιτακτικότερα η αρχή ότι μία νομοθεσία είναι εφαρμοστέα και κατά κανόνα αυτή του κράτους στο οποίο παρέχεται η μισθωτή δραστηριότητα.

Με τις διατάξεις του άρθρου 12 η μέγιστη περίοδος απόσπασης επεκτείνεται στους 24 μήνες.

Με τις διατάξεις του άρθρου 13 μεταβάλλονται τα κριτήρια για τον προσδιορισμό της Εφαρμοστέας Νομοθεσίας, ανάλογα με το αν το πρόσωπο ασκεί ή όχι, το ουσιώδες μέρος της δραστηριότητάς του στο κράτος μέλος της κατοικίας, ώστε να εφαρμοστεί η νομοθεσία του κράτους – μέλους αυτού.

Συγκεκριμένα και για την περίπτωση που ένα πρόσωπο ασκεί μη μισθωτή δραστηριότητα σε δύο ή περισσότερα κράτη – μέλη, το άρθρο 13 παράγραφος 2 ορίζει τα εξής:

Το πρόσωπο που ασκεί κανονικά μη μισθωτή δραστηριότητα σε δύο ή περισσότερα κράτη μέλη υπάγεται:

α) στη νομοθεσία του κράτους μέλους κατοικίας, εάν ασκεί ουσιώδες μέρος της δραστηριότητάς του σε αυτό·

β) στη νομοθεσία του κράτους μέλους στο οποίο ευρίσκεται το κέντρο των συμφερόντων των δραστηριοτήτων του, εάν δεν κατοικεί σε ένα από τα κράτη μέλη στα οποία ασκεί ουσιώδες μέρος της δραστηριότητάς του

Για την εφαρμογή του ανωτέρω άρθρου, βάσει των διατάξεων του άρθρου 14 παράγραφοι 6, 8 και 9 του Κανονισμού Εφαρμογής (ΕΕ) 987/2009, διευκρινίζεται ότι «ως ουσιώδες μέρος μιας μισθωτής ή μη μισθωτής δραστηριότητας» που ασκείται σε κράτος – μέλος, νοείται όταν ασκείται εκεί ένα ποσοτικά σημαντικό μέρος του συνόλου δραστηριοτήτων του μισθωτού ή μη μισθωτού, χωρίς να

πρόκειται απαραίτητα για το μείζον μέρος αυτών των δραστηριοτήτων.

Ενδεικτικά κριτήρια για τον καθορισμό του ουσιώδους μέρους της δραστηριότητας που ασκείται σε ένα κράτος – μέλος, για την περίπτωση της μη μισθωτής δραστηριότητας είναι: *ο κύκλος εργασιών, ο χρόνος εργασίας, ο αριθμός των παρεχόμενων υπηρεσιών ή/και το εισόδημα. Στο πλαίσιο της συνολικής αξιολόγησης, λιγότερο από το 25% των προαναφερομένων κριτηρίων αποτελούν δείκτη ότι σημαντικό μέρος των δραστηριοτήτων δεν ασκείται στο σχετικό κράτος – μέλος.*

Επίσης για τον καθορισμό του «κέντρου συμφερόντων των δραστηριοτήτων» ενός μη μισθωτού, για την εφαρμογή του άρθρου 13 παράγραφος 2 στοιχείο β) λαμβάνονται υπόψη όλα τα στοιχεία τα οποία συνθέτουν τις επαγγελματικές του δραστηριότητες, και ιδίως ο τόπος στον οποίο βρίσκεται η σταθερή και μόνιμη έδρα των δραστηριοτήτων του εν λόγω προσώπου, ο συνήθης χαρακτήρας ή η διάρκεια των ασκούμενων δραστηριοτήτων, ο αριθμός των παρεχομένων υπηρεσιών καθώς επίσης η βούληση του εν λόγω προσώπου, όπως αυτή προκύπτει από τις εν γένει περιστάσεις.

Για την περίπτωση που ένα πρόσωπο ασκεί μισθωτή και μη μισθωτή δραστηριότητα σε διαφορετικά κράτη – μέλη, το άρθρο 13 παράγραφος 3 ορίζει τα εξής:

Το πρόσωπο το οποίο ασκεί κανονικά μισθωτή δραστηριότητα και μη μισθωτή δραστηριότητα σε διαφορετικά κράτη μέλη, υπάγεται στη νομοθεσία του κράτους μέλους στο οποίο ασκεί μισθωτή δραστηριότητα ή, εάν ασκεί τέτοια δραστηριότητα σε δύο ή περισσότερα κράτη μέλη, στη νομοθεσία που προσδιορίζεται σύμφωνα με την παράγραφο 1.

Με τις διατάξεις της παραγράφου 3, η άσκηση της μισθωτής δραστηριότητας, υπερτερεί της μη μισθωτής.

Με τις νέες αυτές διατάξεις καταργούνται οι διατάξεις του άρθρου 14γ σε συνδυασμό με το Παράρτημα VII του Κανονισμού (ΕΚ) 1408/71 περί διπλής υπαγωγής στην ασφάλιση.

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 16 του Κανονισμού 883/2004, δύο ή περισσότερα κράτη μέλη δύνανται να συνάψουν συμφωνία εξαίρεσης εφαρμογής των Άρθρων 11 έως 15 του βασικού Κανονισμού.

Μεταβατικές διατάξεις – Εφαρμογή του άρθρου 87 παρ. 8 του Κανονισμού 883/04

Οι διατάξεις του άρθρου 87 παρ. 8 του Κανονισμού 883/04, όπως τροποποιήθηκαν με το άρθρο 1 παρ. 19 του Καν. 988/09, προβλέπουν ότι «εάν, ως συνέπεια του παρόντος Κανονισμού, ένα πρόσωπο υπόκειται στη νομοθεσία κράτους – μέλους άλλου από το καθοριζόμενο σύμφωνα με τον τίτλο II του Κανονισμού (ΕΟΚ) 1408/71, η εν λόγω νομοθεσία εξακολουθεί να ισχύει ενόσω η σχετική κατάσταση παραμένει αμετάβλητη και εν πάσει περιπτώσει για μέγιστη περίοδο 10 ετών από την εφαρμογή του παρόντος Κανονισμού, εκτός εάν ο ενδιαφερόμενος υποβάλλει αίτηση να υπαχθεί στην εφαρμοζόμενη νομοθεσία σύμφωνα με τον παρόντα Κανονισμό. Η αίτηση υποβάλλεται εντός τριών μηνών

από τη ημερομηνία εφαρμογής του παρόντος Κανονισμού στον αρμόδιο φορέα του κράτους - μέλους, του οποίου η νομοθεσία εφαρμόζεται σύμφωνα με τον παρόντα Κανονισμό, εάν το εν λόγω πρόσωπο πρόκειται να υπαχθεί στη νομοθεσία του κράτους - μέλους αυτού από την ημερομηνία εφαρμογής του παρόντος Κανονισμού. Εάν η αίτηση υποβληθεί κατόπιν παρέλευσης της προθεσμίας αυτής, η εν λόγω μεταβολή εφαρμοστέας νομοθεσίας επέρχεται από την πρώτη του επόμενου μήνα».

Δεδομένου ότι, η εφαρμογή των ως άνω διατάξεων, όσον αφορά το κεφάλαιο της εφαρμοστέας νομοθεσίας είναι υψίστης σημασίας, καθόσον αφορά στο σύνολο της εφαρμοστέας νομοθεσίας, η Διοικητική Επιτροπή Διακινουμένων Εργαζομένων στην τελευταία Σύνοδό της (320^η, 14 – 15 Απριλίου 2010), προέβη σε ερμηνεία με ομόφωνη απόφασή της επί του άρθρου 87 παρ. 8, δίνοντας τις εξής ερμηνευτικές κατευθυντήριες:

- Εφόσον είναι αναγκαίο, το αρμόδιο κράτος – μέλος όπως καθορίστηκε βάσει του Καν. 1408/71 και το οποίο εξέδωσε το πιστοποιητικό της εφαρμοστέας νομοθεσίας (έντυπο E 101) θα αξιολογήσει εάν η σχετική κατάσταση παραμένει αμετάβλητη και θα χορηγήσει ένα νέο πιστοποιητικό εφαρμοστέας νομοθεσίας (φορητό έντυπο A1).
- Η αλλαγή της «σχετικής κατάστασης», όπως αναφέρεται στο άρθρο 87, παρ. 8 του Κανονισμού 883/04, σημαίνει ότι, μετά την εφαρμογή του Καν. 883/04, ένα από τα καθοριστικά κριτήρια/στοιχεία, του καθορισμού της εφαρμοστέας νομοθεσίας σύμφωνα με τον Τίτλο II του Καν. 1408/71, μεταβλήθηκε και ότι αυτή η μεταβολή θα είχε ως συνέπεια ότι, το ενδιαφερόμενο πρόσωπο θα υπόκειτο στην νομοθεσία άλλου κράτους – μέλους από αυτό που τελικά καθορίζεται, σύμφωνα με τον Τίτλο II του Καν. 1408/71.
- Η λήξη της πιστοποίησης της εφαρμοστέας νομοθεσίας (έντυπο E101, πιστοποιητικό A1), δεν θεωρείται ως μεταβολή της «σχετικής κατάστασης».
- Εάν το ενδιαφερόμενο πρόσωπο υποβάλλει αίτηση σύμφωνα με το άρθρο 87 παρ. 8 του Καν. 883/04, η κατάσταση που αφορά στην εφαρμοστέα νομοθεσία θα καθορίζεται από τον αρμόδιο φορέα του κράτους – μέλους της κατοικίας.

B. Διατάξεις περί Εφαρμοστέας Νομοθεσίας στον Κανονισμό Εφαρμογής 987/2009

Προσωρινή Εφαρμογή της Νομοθεσίας και Διαδικασία Συμφιλίωσης

Το άρθρο 6 του νέου Κανονισμού Εφαρμογής προβλέπει ότι, εκτός εάν προβλέπεται διαφορετικά, όταν προκύπτει διαφορά απόψεων μεταξύ δύο ή περισσότερων κρατών μελών ως προς την εφαρμοστέα νομοθεσία, τότε το ενδιαφερόμενο πρόσωπο θα υπάγεται προσωρινά στην νομοθεσία ενός κράτους μέλους, προβλέπει δε και τα κριτήρια για αυτήν την υπαγωγή(σειρά προτεραιότητας). Ο διάλογος και η διαδικασία της συμφιλίωσης αποσκοπεί στην εξασφάλιση μεγαλύτερης νομικής ασφάλειας για τους διακινουμένους

εργαζομένους στις περιπτώσεις αυτές.

Προσδιορισμός της κατοικίας – Καθορισμός του όρου ουσιώδους δραστηριότητα

Το άρθρο 11 του νέου Κανονισμού Εφαρμογής καθιερώνει μία σειρά κριτηρίων για τον προσδιορισμό της κατοικίας, στην περίπτωση που υπάρχει διαφορά απόψεων μεταξύ δύο ή περισσότερων κρατών μελών επ' αυτής, όπως:

α) η διάρκεια καθώς και η συνεχής παρουσία στην επικράτεια των κρατών-μελών
β) η κατάσταση ενός προσώπου στην οποία περιλαμβάνονται: η φύση και τα χαρακτηριστικά της ασκούμενης δραστηριότητας, ο τόπος όπου αυτή ασκείται, η οικογενειακή κατάσταση, η άσκηση τυχόν μη αμειβομένων δραστηριοτήτων, οι συνθήκες στέγασης του, το κράτος μέλος όπου βρίσκεται η φορολογική κατοικία του προσώπου κ.λ.π.

Σε κάθε περίπτωση εφόσον οι σχετικοί φορείς δεν καταλήξουν σε συμφωνία, η βούληση του προσώπου θεωρείται καθοριστική για τον προσδιορισμό του πραγματικού κράτους μέλους κατοικίας του.

Το άρθρο 14 παρ. 7 του Κανονισμού Εφαρμογής 987/09, όπως αναφέρθηκε παραπάνω, καθορίζει τα κριτήρια για τον προσδιορισμό του όρου της «ουσιώδους δραστηριότητας», για τον εργοδότη ο οποίος πραγματοποιεί κανονικά τη δραστηριότητά του στο κράτος απόσπασης, καθώς και την **απόσπαση μισθωτών ή αυτοαπασχολουμένων που απασχολούνται σε δύο ή περισσότερα κράτη - μέλη.**

Συνεργασία μεταξύ των οργανισμών

Στους νέους Κανονισμούς, δίνεται έμφαση στη συνεργασία μεταξύ των οργανισμών με σκοπό την ενίσχυση των περιπτώσεων των διακινουμένων εργαζόμενων.

Στο προοίμιο του νέου Κανονισμού Εφαρμογής αναφέρεται ότι, “η στενότερη και αποτελεσματικότερη συνεργασία μεταξύ των φορέων κοινωνικής ασφάλισης αποτελεί καθοριστικό παράγοντα ο οποίος διευκολύνει τους διακινούμενους στην άμεση και υπό ευνοϊκές προϋποθέσεις άσκηση των δικαιωμάτων τους τα οποία απορρέουν από τον Κανονισμό 883/2004.

Στο πνεύμα αυτό, οι διατάξεις του **άρθρου 5** του νέου Κανονισμού Εφαρμογής καθιερώνουν νέα διαδικασία για τις περιπτώσεις αμφιβολίας επί της νομικής αξίας των εγγράφων μεταξύ των οργανισμών διαφορετικών κρατών μελών, ενώ ,οι διατάξεις του **άρθρου 16** του ίδιου Κανονισμού προβλέπουν ότι, ο αρμόδιος φορέας του τόπου κατοικίας, θα πρέπει **χωρίς καθυστέρηση** να γνωρίσει την εφαρμοστέα νομοθεσία στον ενδιαφερόμενο.

II) ΝΕΟΙ ΚΑΝΟΝΕΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΑΡΟΧΕΣ ΑΣΘΕΝΕΙΑΣ ΠΑΤΡΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΜΗΤΡΟΤΗΤΑΣ

Οι διατάξεις των νέων Κανονισμών οι οποίες ρυθμίζουν ζητήματα σχετικά με τα δικαιώματα και τις διαδικασίες μεταξύ των φορέων για τη λήψη παροχών ασθένειας, τις παροχές μητρότητας και τις ισοδύναμες παροχές πατρότητας έχουν σε σημαντικό βαθμό αναδιατυπωθεί και τροποποιηθεί.

Οι νέοι κανόνες περιλαμβάνονται στα άρθρα 17-35 του Τίτλου III του βασικού Κανονισμού 883/04 καθώς και στα άρθρα 22-32 και 62-69 του νέου Κανονισμού 987/09.

Προσδιορισμός του “μέλους οικογένειας”

Σύμφωνα με το άρθρο **1 παράγραφος 0.1.i , 0.1.ii και 1.0.2 του Κανονισμού 883/04**, η έννοια του “μέλους οικογένειας” σημαίνει , αναφορικά με τις παροχές σε είδος στο πλαίσιο του κεφαλαίου για την ασθένεια, κάθε πρόσωπο που ορίζεται ή αναγνωρίζεται σαν μέλος της οικογένειας ή που έχει καθορισθεί ως μέλος του νοικοκυριού από την νομοθεσία του κράτους μέλους όπου κατοικεί. Ωστόσο, εάν η νομοθεσία του κράτους κατοικίας δεν κάνει διάκριση μεταξύ των μελών της οικογένειας και των άλλων προσώπων στα οποία αυτή εφαρμόζεται, τότε ο/η σύζυγος, τα ανήλικα παιδιά, και τα συντηρούμενα ενήλικα μέλη, θα θεωρούνται ως μέλη της οικογένειας.

Διαμονή εκτός του αρμοδίου κράτους μέλους (Ευρωπαϊκή Κάρτα Ασφάλισης Ασθένειας)

Με βάση τις διατάξεις του άρθρου 19 του Κανονισμού 883/04, ο ασφαλισμένος καθώς και τα μέλη της οικογένειάς του που διαμένουν σε κράτος μέλος, άλλο από το αρμόδιο κράτος - μέλος, θα δικαιούνται παροχές σε είδος οι οποίες κρίνονται ιατρικώς απαραίτητες κατά την διάρκεια της παραμονής τους.

Αυτές οι διατάξεις εφαρμόζονται κατ' αναλογία στους συνταξιούχους και τα μέλη της οικογένειάς τους, οι οποίοι διαμένουν σε κράτος μέλος άλλο από αυτό όπου κατοικούν (άρθρο 27 (1) Καν. 883/04).

Οι παροχές θα καταβάλλονται εκ μέρους του αρμοδίου φορέα, από το φορέα του τόπου διαμονής (άρθρα 19 και 27 (4) του Καν. 883/2004).

Το άρθρο 25 του νέου Κανονισμού Εφαρμογής 987/09 ορίζει ότι, σε περιπτώσεις σαν και αυτή, ο αρμόδιος φορέας θα εκδίδει ένα έντυπο που θα δηλώνει το δικαίωμα αυτών των προσώπων για παροχές σε είδος (Ευρωπαϊκή Κάρτα Ασφάλισης Ασθένειας).

Αν ο ασφαλισμένος δεν διαθέτει τέτοιο έντυπο, ο φορέας του κράτους διαμονής, κατόπιν αιτήματος ή εφόσον απαιτείται, θα επικοινωνεί με τον αρμόδιο φορέα, ώστε να του χορηγηθεί ένα σχετικό έντυπο.

Έγκριση για παροχή κατάλληλης θεραπείας εκτός του κράτους μέλους κατοικίας (προγραμματισμένη περίθαλψη)

Οι διατάξεις που αναφέρονται στα πρόσωπα που ταξιδεύουν σε άλλο κράτος μέλος, με σκοπό τη λήψη παροχών ασθένειας σε είδος (ιατρική – νοσοκομειακή περίθαλψη), έχουν σημαντικά αναδιατυπωθεί.

Έτσι:

Με τις διατάξεις του άρθρου 20 παρ.2, του Καν. 883/04, ορίζεται ότι η έγκριση πρέπει να χορηγείται όταν η εν λόγω θεραπεία περιλαμβάνεται μεταξύ των παροχών που προβλέπονται από την νομοθεσία του κράτους μέλους όπου ο ενδιαφερόμενος κατοικεί και δεν μπορεί να λάβει ανάλογη θεραπεία εντός του ιατρικώς δικαιολογημένου χρόνου, λαμβάνοντας υπόψη την τρέχουσα κατάσταση της υγείας του και την πιθανή πορεία της νόσου.

Η προέγκριση παρέχεται από τον αρμόδιο φορέα. Αν ο ενδιαφερόμενος δεν κατοικεί στο αρμόδιο κράτος μέλος, θα ζητήσει έγκριση από τον αρμόδιο φορέα του τόπου κατοικίας, ο οποίος θα την προωθήσει άμεσα στον αρμόδιο φορέα, ο οποίος θα αποφασίσει, βάσει των διατάξεων του **άρθρου 26 παρ.2 του νέου Κανονισμού Εφαρμογής**.

Το άρθρο 26 παρ.3 του Κανονισμού Εφαρμογής, προβλέπει ειδική διαδικασία στην περίπτωση του προσώπου που χρήζει επείγουσας, ζωτικής αναγκαίας θεραπείας.

Οι διαδικασίες απόδοσης των δαπανών των παροχών σε είδος, ρυθμίζονται από το **άρθρο 26 παρ.6-8 του Κανονισμού Εφαρμογής**, συμπεριλαμβανομένων των διατάξεων για το συμπλήρωμα Van Braeckel και των αποζημιώσεων των δαπανών μετακίνησης και διαμονής.

Για τα μέλη της οικογένειας ασφαλισμένου, που δεν διαμένουν με τον ασφαλισμένο, καθώς και για τους συνταξιούχους και τα μέλη της οικογένειάς τους, οι δαπάνες θα βαρύνουν το φορέα του τόπου κατοικίας όταν αυτό το κράτος μέλος έχει επιλέξει την απόδοση βάσει κατ' αποκοπήν ποσών (**Άρθρα 20 παρ.4 και 27 παρ.5 του Καν. 883/04 καθώς και το άρθρο 26 παρ.1 του νέου Εφαρμοστικού Κανονισμού**).

Σε αυτές τις περιπτώσεις, ο τελευταίος φορέας θεωρείται ο αρμόδιος για την έγκριση.

Ειδικές διατάξεις και τους συνταξιούχους μεθοριακούς εργαζόμενους

Το άρθρο 28 του Κανονισμού 883/04, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 1 παρ. 8 του Καν. 988/09, προβλέπει ειδικές διατάξεις για τους συνταξιούχους μεθοριακούς εργαζόμενους και τα μέλη της οικογένειάς τους και εγγυάται το δικαίωμα για παροχές σε είδος στα κράτη μέλη όπου ασκούσαν την δραστηριότητά τους.

Οι διατάξεις του εν λόγω άρθρου επικεντρώνονται στις έννοιες όπως “συνέχιση της θεραπείας” και “περίοδοι άσκησης μιας δραστηριότητας”.

Εισφορά συνταξιούχων

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 30 παρ.1 του Καν. 883/04, ο φορέας ενός κράτους μέλους που είναι αρμόδιος, σύμφωνα με την νομοθεσία που εφαρμόζει, για την μείωση/αφαίρεση των εισφορών για παροχές ασθένειας, μπορεί να ζητήσει και να ανακτήσει αυτές τις μειώσεις/αφαιρέσεις που υπολογίζονται σύμφωνα με την εφαρμοστέα νομοθεσία του, μόνον στην έκταση κατά την οποία το κόστος των παροχών που προβλέπονται στα άρθρα 23-26, βαρύνει το φορέα του εν λόγω κράτους μέλους.

Προτεραιότητα του δικαιώματος για παροχή σε είδος

Οι διατάξεις του άρθρου 32 παρ.1 του Καν. 883/2004 ορίζουν ότι, το αυτοτελές δικαίωμα για παροχή σε είδος, βάσει της νομοθεσίας του κράτους - μέλους ή βάσει του κεφαλαίου για την ασθένεια του νέου Κανονισμού, θα λαμβάνει προτεραιότητα έναντι του παράγωγου (έμμεσου) δικαιώματος σε παροχή για τα μέλη της οικογένειας.

Το παράγωγο δικαίωμα για παροχή σε είδος θα έχει προτεραιότητα ωστόσο, έναντι των αυτοτελών δικαιωμάτων, όταν το αυτοτελές δικαίωμα στο κράτος μέλος κατοικίας υπάρχει άμεσα και αποκλειστικά βάσει της κατοικίας του ενδιαφερομένου στο εν λόγω κράτος μέλος.

Επιπρόσθετα, το άρθρο 30 του Κανονισμού Εφαρμογής 987/09, προβλέπει ότι, εάν ένα πρόσωπο λαμβάνει σύνταξη από περισσότερα του ενός, κράτη μέλη, τότε, το ποσό των εισφορών που μειώνεται /αφαιρείται από όλες τις συντάξεις, δεν μπορεί να είναι σε καμία περίπτωση μεγαλύτερο από το ποσό που αφαιρέθηκε/μειώθηκε σε σχέση με το πρόσωπο που λαμβάνει το ίδιο ποσό συντάξεως από το αρμόδιο κράτος - μέλος.

Μακροχρόνιες παροχές σε χρήμα

Το άρθρο 34 του Κανονισμού 883/04 προβλέπει διατάξεις για την αποφυγή των σφύρευσης των παροχών, στην περίπτωση που ένα πρόσωπο το οποίο λαμβάνει μακροχρόνιες παροχές σε χρήμα από τον αρμόδιο φορέα, έχει δικαίωμα για παροχή σε είδος, προοριζόμενη για τον ίδιο σκοπό, από τον φορέα του τόπου κατοικίας.

Συνεργασία μεταξύ των οργανισμών

(προοίμιο του Κ987/09).

Ομοίως και για την ορθή εφαρμογή των διατάξεων του Κεφαλαίου αυτού, είναι ουσιαστικής σημασίας η συνεργασία μεταξύ των φορέων, ώστε να διασφαλίζεται η προστασία των κοινωνικοασφαλιστικών δικαιωμάτων των διακινουμένων πολιτών, όπως ορίζεται στην αιτιολογική σκέψη (2) του Καν. 987/09

Στο πνεύμα αυτό, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 11 του νέου Κανονισμού Εφαρμογής, δεδομένου ότι, ο προσδιορισμός της κατοικίας ενός προσώπου, είναι κρίσιμης σημασίας για την εφαρμογή του κεφαλαίου για την ασθένεια,

οι εμπλεκόμενοι οργανισμοί προσδιορίζουν με κοινή συμφωνία, το κέντρο του συμφέροντος του ενδιαφερομένου, όταν υπάρχει διάσταση απόψεων σχετικά με τον προσδιορισμό της κατοικίας ενός προσώπου για την εφαρμογή των διατάξεων του βασικού Κανονισμού.

Επιπλέον, το άρθρο 22 του νέου Κανονισμού Εφαρμογής, υποχρεώνει τις αρμόδιες αρχές και φορείς να μεριμνήσουν ώστε να διατίθεται όλη η απαραίτητη πληροφόρηση στον ασφαλισμένο αναφορικά με τις διαδικασίες και τους όρους χορήγησης των παροχών σε είδος, όταν αυτές καταβάλλονται στο έδαφος ενός κράτους μέλους διαφορετικού από αυτό του αρμόδιου φορέα.

Επίσης, με τις διατάξεις του άρθρου 27 (5) του νέου Κανονισμού Εφαρμογής, προβλέπεται ότι, κατόπιν αιτήματος του αρμόδιου φορέα, ο φορέας του τόπου κατοικίας θα διεξάγει όλες τις απαραίτητες διοικητικές έρευνες ή ιατρικές εξετάσεις για τον ενδιαφερόμενο, σύμφωνα με νομοθεσία του.

Παράλληλη, επίσης, είναι η διάταξη του άρθρου 28 παρ. 2 του ίδιου Κανονισμού, σύμφωνα με την οποία, ύστερα από αίτημα του αρμόδιου φορέα, ο φορέας του τόπου κατοικίας, εξετάζει την κατάσταση του ασφαλισμένου, όσον αφορά την εξακρίβωση της ανάγκης μακροχρόνιας φροντίδας.

Το άρθρο 31 (2) του νέου Κανονισμού Εφαρμογής επίσης, αποτελεί ένα παράδειγμα συνεργασίας μεταξύ των κοινωνικοασφαλιστικών οργανισμών. Προβλέπει ότι, ο αρμόδιος οργανισμός υποχρεούται να ενημερώνει τον οργανισμό του τόπου κατοικίας ή διαμονής, σχετικά με τις καταβολές των μακροχρόνιων παροχών φροντίδας σε χρήμα, όταν η εφαρμοστέα νομοθεσία του τελευταίου, προβλέπει την παροχή μακροχρόνιων παροχών φροντίδας σε είδος που συμπεριλαμβάνονται στην κατάσταση που αναφέρεται στο άρθρο 34 (2) του Κανονισμού 883/04.

Απλοποίηση της διαδικασίας απόδοσης δαπανών μεταξύ των ασφαλιστικών φορέων.

Τα άρθρα 62 – 69 του νέου Κανονισμού Εφαρμογής 987/09 αναφέρονται στις διαδικασίες της απόδοσης των δαπανών μεταξύ των φορέων, είτε βάσει των πραγματικών δαπανών, είτε βάσει κατ' αποκοπήν ποσών, του κόστους των παροχών ασθένειας σε είδος που χορηγήθηκαν από το φορέα του ενός κράτους μέλους για λογαριασμό του φορέα του άλλου κράτους μέλους.

Ειδικότερα:

- Με τις διατάξεις του άρθρου 35 του Κ883/04 ρυθμίζονται οι διαδικασίες τις πλήρους απόδοσης των δαπανών μεταξύ των ασφαλιστικών φορέων.
- Με τις διατάξεις του άρθρου 62 του Κανονισμού Εφαρμογής 987/09 προβλέπονται οι διαδικασίες απόδοσης βάσει πραγματικών δαπανών.
- Με τις διατάξεις του άρθρου 63 του Κανονισμού Εφαρμογής, θεσπίζονται εξαιρέσεις από τον κανόνα ο οποίος καθιερώνεται με τις διατάξεις του

άρθρου 35 του Βασικού Κανονισμού, για τα κράτη μέλη των οποίων οι νομοθετικές ή διοικητικές δομές δεν επιτρέπουν την απόδοση βάσει των πραγματικών δαπανών και τα οποία απαριθμούνται στο Παράρτημα 3 του Κανονισμού Εφαρμογής 987/09 (Ιρλανδία, Ισπανία, Ιταλία, Μάλτα, Κάτω Χώρες, Πορτογαλία, Φινλανδία, Σουηδία, Ηνωμένο Βασίλειο).

- Με τις διατάξεις του άρθρου **67 παρ. 1-7** του Κανονισμού Εφαρμογής 987/09, τροποποιούνται οι διαδικασίες και οι προθεσμίες απόδοσης των πραγματοποιηθεισών δαπανών για παροχές σε είδος.

Συγκεκριμένα, με τις διατάξεις του άρθρου 67 ορίζονται νέες προθεσμίες για την υποβολή των απαιτήσεων, ως εξής:

- **όσον αφορά τις πραγματικές δαπάνες**, οι απαιτήσεις υποβάλλονται στον Οργανισμό Σύνδεσης του κράτους μέλους που είναι υπεύθυνο για τη χορήγηση των παροχών ,εντός 12 μηνών από το τέλος του ημερολογιακού εξαμήνου κατά τη διάρκεια του οποίου οι απαιτήσεις καταχωρήθηκαν στους λογαριασμούς του φορέα πιστωτή .
- **όσον αφορά τα κατ' αποκοπήν ποσά**, οι απαιτήσεις υποβάλλονται εντός του 12μήνου που έπεται εκείνου κατά τη διάρκεια του οποίου το μέσο κόστος για το έτος αναφοράς δημοσιεύθηκε στην Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- **Οι απαιτήσεις καταβάλλονται στον Οργανισμό Σύνδεσης του κράτους μέλους πιστωτή που αναφέρεται στο άρθρο 66 του Κανονισμού Εφαρμογής 987/09 από το φορέα που οφείλει τις παροχές εντός 18 μηνών από το τέλος του μήνα κατά τον οποίον υποβλήθηκαν στον οργανισμό σύνδεσης του κράτους μέλους που είναι υπεύθυνο για τη χορήγηση παροχών (άρθρο 67παρ.5 Κ987/09)**

III) ΠΑΡΟΧΕΣ ΣΥΝΤΑΞΕΩΝ

Οι νέες διατάξεις του Καν. 883/04 για τις παροχές συντάξεων περιλαμβάνονται στον Τίτλο III, Κεφάλαια 4 και 5 (συμπεριλαμβανομένων των τροποποιήσεων, που επήλθαν με τον Καν. 988/09, των άρθρων 52, 56 και 57 του Κανονισμού 883/04) καθώς και στον Τίτλο II, Κεφάλαιο IV του Κανονισμού Εφαρμογής 987/09).

Επίσης, σημαντικά κείμενα για την εφαρμογή των ως άνω διατάξεων είναι η νέα Απόφαση P1 της Διοικητικής Επιτροπής για την ερμηνεία των άρθρων 50 παρ. 4, 58 και 87, παρ. 5 του Κανονισμού 883/2004, καθώς επίσης και η Σύσταση Αρ. P1 για την υπόθεση Cottardo.

Εξίσου σημαντική είναι και η Απόφαση Η1, για τη μετάβαση από τους Κανονισμούς (ΕΟΚ) 1408/71 και 574/72 στους Κανονισμούς (ΕΚ) 883/04 και 987/09, με την οποία αναθεωρήθηκαν και επικαιροποιήθηκαν παλαιές Αποφάσεις της Διοικητικής Επιτροπής.

Οι διατάξεις για τις συντάξεις του νέου Κανονισμού 883/2004 δεν παρουσιάζουν σημαντικές αλλαγές συγκριτικά με τις διατάξεις του Κανονισμού 1408/71 και 574/72.

Άρθρο 5 του Κανονισμού 883/2004

Οι διατάξεις του άρθρου 5 του Κανονισμού 883/2004, καθιερώνουν μία επιπλέον οριζόντια αρχή, η οποία αναπτύχθηκε περαιτέρω μέσω της νομολογίας του ΔΕΚ.

Σύμφωνα με την αρχή αυτή, το αρμόδιο κράτος μέλος πρέπει να λάβει υπόψη του παροχές ή εισοδήματα που λαμβάνονται σε άλλο κράτος μέλος καθώς και τα γεγονότα που συνέβησαν σε άλλο κράτος μέλος, ως αντίστοιχες παροχές, εισοδήματα, γεγονότα, σύμφωνα με την νομοθεσία του αρμοδίου κράτους μέλους.

Η αρχή αυτή δεν σχετίζεται με το συνυπολογισμό του άρθρου 6, ωστόσο η χάραξη μίας διακριτής διαχωριστικής γραμμής μεταξύ των δύο αυτών αρχών, έγκειται στην αρμοδιότητα της Διοικητικής Επιτροπής

Σημειωτέον ότι, σύμφωνα με την αιτιολογική σκέψη (10) και την αιτιολογική σκέψη (11) του Κανονισμού 883/04, η αρχή της εξομοίωσης ορισμένων γεγονότων και καταστάσεων, πρέπει να λαμβάνεται υπόψη μόνο για την εφαρμογή της αρχής του συνυπολογισμού των περιόδων και δεν πρέπει να συγχέεται με την αρχή της εφαρμοστέας νομοθεσίας, η οποία σε κάθε περίπτωση πρέπει να τίθεται σε προτεραιότητα.

Στον τομέα των συντάξεων, οι διατάξεις του άρθρου αυτού, μπορεί να έχουν αρκετές επιπτώσεις, όπως π.χ. σε σχέση με τις ειδικές προϋποθέσεις για τη θεμελίωση του δικαιώματος σε μία παροχή.

Για την ορθή και ενιαία εφαρμογή του εν λόγω άρθρου από τα κράτη – μέλη, η Διοικητική Επιτροπή, στη τελευταία Σύνοδό της (Βρυξέλλες ,14,15 Απριλίου 2010) έλαβε ομόφωνη Απόφαση επί των κατευθυντηρίων αρχών για τη εφαρμογή της αρχής της εξομοίωσης γεγονότων, καταστάσεων, παροχών κλπ. ,ως ακολούθως:

Η Αρχή της εξομοίωσης των εισοδημάτων, παροχών, γεγονότων και καταστάσεων, όπως αναφέρεται στο Άρθρο 5 του ΕΚ 883/2004, δεν αποτελεί κάτι νέο και έχει εκφραστεί σε πολλές περιπτώσεις από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο. (Case C-290/00 (duchon), Case 20/88 (Roviello), Case C-439/78 (Paraschi), Case 131/96 (Mora Romero), C- 443/93 (Vougioukas), Case 373-02 (Ozturk), C-228/88 (Bronzino), Case 507/06 (Kloppel), Case 372/02 (Adanez – Vega), Case 278/94 (Commission / Belgium), Case 258/04 (Ioannidis), Case 28/00 (Kauer))

Το Άρθρο 5 του ΕΚ 883/2004 θα πρέπει να εξετάζεται εντός του γενικότερου πλαισίου αυτής της νομολογίας, ώστε να καταστεί η αρχή κατανοητή.

1.Ορισμός

Τα γεγονότα και οι καταστάσεις, όπως αναφέρονται στο Άρθρο 5 (β) του ΕΚ 883/2004 μπορούν να γίνουν κατανοητά ως περιπτώσεις ή καταστάσεις νομικού ή πραγματικού χαρακτήρα, όπως π.χ.: αυτά που συνδέονται με τον χαρακτήρα του συμβολαίου της εργασίας ή απασχόλησης, τη στρατιωτική υπηρεσία, τις σπουδές κλπ. και συνδέονται με το σκοπό της θεμελίωσης του δικαιώματος στην παροχή ή τον υπολογισμό της.

Για την εκτίμηση των γεγονότων και καταστάσεων το Κράτος Μέλος θα πρέπει να εφαρμόσει, τηρουμένων των αναλογιών, τα κριτήρια όπως ορίζονται από την εθνική νομοθεσία του.

2. Πεδίο εφαρμογής της Αρχής

- Η Αρχή της ίσης μεταχείρισης των παροχών, εισοδημάτων, γεγονότων και καταστάσεων, όπως διατυπώνεται στο Άρθρο 5 του ΕΚ 883/2004, είναι γενικής φύσης και εφαρμόζεται σε όλες τις καταστάσεις που καλύπτονται από τον Κανονισμό, εκτός και αν αναφέρεται διαφορετικά από τον Κανονισμό, όπως για παράδειγμα στο άρθρο 14 (4) του Κανονισμού 883/2004 και στο άρθρο 22 (2) του Κανονισμού 987/2009.
- Ωστόσο, η εφαρμογή του άρθρου 5 του Κανονισμού 883/2004 δεν μπορεί να οδηγήσει σε αλλαγή των κανόνων της εφαρμοστέας νομοθεσίας. Επί της αρχής, μόνο το αρμόδιο Κράτος Μέλος σύμφωνα με τον Κανονισμό, είναι υποχρεωμένο να εφαρμόσει την αρχή σχετικά με τις ληφθείσες παροχές ή τα εισοδήματα, ή τα γεγονότα που έχουν λάβει χώρα, σε ένα άλλο Κράτος Μέλος.
- Η εφαρμογή του Άρθρου 5 δεν θα πρέπει να οδηγεί σε αποτελέσματα μη αιτιολογημένα επαρκώς.

Η εφαρμογή του Άρθρου 5 δεν θα πρέπει να οδηγεί σε επικάλυψη παρόμοιων παροχών για το ίδιο χρονικό διάστημα, όπως αναφέρεται στα Άρθρα 10, 40(3), 53-55 του Κανονισμού 883/2004.

Γενικοί ερμηνευτικοί κανόνες αναφέρονται στα σημεία αυτά, όπως απορρέουν από τα άρθρα 11 και 12 του Κανονισμού 883/2004.

3. Όρια μεταξύ της αρχής της εξομοίωσης των γεγονότων και του συνυπολογισμού των περιόδων ασφάλισης.

- Η αρχή της μεταχείρισης συγκεκριμένων γεγονότων ή καταστάσεων που έχουν λάβει χώρα στην επικράτεια ενός κράτους μέλους ως εάν έχουν πραγματοποιηθεί στην επικράτεια κράτους μέλους του οποίου η νομοθεσία

είναι εφαρμοστέα, δεν πρέπει να συγχέεται με την αρχή του συνυπολογισμού περιόδων ασφάλισης, απασχόλησης, αυτοτελούς απασχόλησης ή κατοικίας που έχουν πραγματοποιηθεί σύμφωνα με τη νομοθεσία ενός άλλου κράτους μέλους, με αυτές που έχουν πραγματοποιηθεί σύμφωνα με τη νομοθεσία του αρμόδιου κράτους μέλους. Οι περίοδοι που έχουν πραγματοποιηθεί υπό τη νομοθεσία ενός άλλου κράτους μέλους πρέπει, ως εκ τούτου, να λαμβάνονται υπόψη αποκλειστικά μέσω της εφαρμογής της αρχής του συνυπολογισμού των περιόδων.

- Η εφαρμογή του Άρθρου 6 του Κανονισμού (ΕΚ) 883/2004 δεν αποκλείει την εφαρμογή της αρχής της εξομοίωσης των γεγονότων εκτός εάν ανεξάρτητα από το εύρος των περιόδων που θα ληφθούν υπόψη, το συγκεκριμένο γεγονός για τις περιόδους αυτές θα πρέπει να ληφθεί υπόψη, όπως για παράδειγμα προβλέπεται από το Άρθρο 51 του Καν. (ΕΚ) 883/2004, εκτός εάν έτσι προβλέπεται από την εθνική νομοθεσία.

Ωστόσο, εκτός εάν προβλέπεται διαφορετικά από τον Κανονισμό, οι θεωρούμενες ως τέτοιες περίοδοι ασφάλισης στο κράτος – μέλος όπου αποκτήθηκαν, θα λαμβάνονται υπόψη ως περίοδοι ασφάλισης στο κράτος μέλος όπου θεμελιώθηκε το δικαίωμα.

Σύμφωνα με τα ανωτέρω επαναλαμβάνεται, ο γενικός ερμηνευτικός κανόνας της αιτιολογικής σκέψης αρ. 10 του Καν.883/2004. Η θέση της Διοικ. Επιτροπής είναι ότι η αρχή της εξομοίωσης των γεγονότων δεν μπορεί να οδηγήσει σε αμφισβήτηση της αξίας των περιόδων ασφάλισης, οι οποίες κοινοποιούνται ως τέτοιες από το κράτος μέλος όπου αποκτήθηκαν.

4. Εφαρμογή της αρχής

- Σε κάθε περίπτωση, η αρχή της εξομοίωσης των γεγονότων δεν μπορεί να διαχωριστεί από τις αρχές κατά των διακρίσεων και της ίσης μεταχείρισης και όλες τις αμφισβητούμενες περιπτώσεις θα εξετάζονται υπό το πρίσμα αυτών των αρχών αυτών.

Η ανάλυση της νομολογίας του ΔΕΚ καταδεικνύει ότι η αρχή της εξομοίωσης των γεγονότων προήλθε από την αρχή της μη διάκρισης. Η εξομοίωση γεγονότων και καταστάσεων θεωρήθηκε από το ΔΕΚ ως αποτρεπτική της έμμεσης διάκρισης σε βάρος του διακινούμενου εργαζόμενου. Ως εκ τούτου, είναι σημαντικό να τονιστεί ότι σε κάθε περίπτωση η εφαρμογή της εν λόγω αρχής δεν μπορεί να οδηγεί σε αποδυνάμωση της αρχής κατά της διάκρισης, η οποία θα πρέπει πάντα να υπερισχύει.

Άρθρο 6 του Κανονισμού 883/2004: Αρχή του Συνυπολογισμού των περιόδων

Το **άρθρο 6 του Κανονισμού 883/2004** καθιερώνει την οριζόντια αρχή του συνυπολογισμού των περιόδων ασφάλισης, μισθωτής και μη μισθωτής δραστηριότητας και κατοικίας.

Το γεγονός ότι, η αρχή αυτή, βασίζεται απευθείας στο άρθρο 42 της Συνθήκης, δεν αναιρεί την δυσκολία εφαρμογής της στην πράξη, όσον αφορά την ίση μεταχείριση των παροχών, των εισοδημάτων και των γεγονότων.

Επιπλέον, **στα άρθρα 12 και 13 του νέου Κανονισμού Εφαρμογής**, περιλαμβάνονται συμπληρωματικές διατάξεις για τον συνυπολογισμό των περιόδων και τους κανόνες μετατροπής τους.

Περίοδοι ανατροφής τέκνου:

Άρθρο 44 του Κανονισμού 987/2009

Οι διατάξεις **του άρθρου 44 του νέου Κανονισμού Εφαρμογής 987/09**, καθιερώνουν μία νέα διάταξη η οποία προσδιορίζει το κράτος μέλος το οποίο πρέπει να λάβει υπόψη του τις περιόδους ανατροφής τέκνων. Συνήθως πρόκειται για το κράτος μέλος το οποίο είναι αρμόδιο κατά τη διάρκεια της συγκεκριμένης περιόδου της ανατροφής τέκνου, στο πλαίσιο του Τίτλου II του Κανονισμού 883/2004.

Σε εξαιρετικές, μόνον, περιπτώσεις η χορήγηση των περιόδων ανατροφής τέκνων, θα συνεχισθεί από το προηγούμενο αρμόδιο κράτος μέλος, εφόσον η νομοθεσία του νέου αρμόδιου κράτους μέλους δεν λαμβάνει υπόψη της τέτοιες περιόδους και η αρμοδιότητα του νέου κράτους μέλους δεν είναι απότοκος της άσκησης μιας μισθωτής ή μη μισθωτής απασχόλησης.

Ενημέρωση των πολιτών

Η ενημέρωση των πολιτών κρίνεται ουσιώδης για τους σκοπούς εφαρμογής των διατάξεων του Κεφαλαίου αυτού.

Με τις διατάξεις **του άρθρου 46 παρ. 2 του Νέου Κανονισμού Εφαρμογής**, προκειμένου ο αιτών να καταστεί ικανός να ασκήσει το δικαίωμα αναστολής της εκκαθάρισης των παροχών πρέπει οι σχετικοί φορείς να του κοινοποιούν, μετά από αίτησή του, όλα τα στοιχεία που διαθέτουν, ώστε να εκτιμήσει τις συνέπειες της ταυτόχρονης ή διαδοχικής εκκαθάρισης των παροχών, την οποία ενδέχεται να ζητήσει.

Σύμφωνα με τις διατάξεις **του άρθρου 47 παρ. 1 του νέου Κανονισμού Εφαρμογής**, ο «φορέας επαφής» υποχρεούται να παρέχει στον αιτούντα, κατ' αίτησή του, οιαδήποτε στοιχεία αφορούν τις κοινοτικές πτυχές της εξέτασης της συνταξιοδοτικής του περίπτωσης και να τον τηρεί ενήμερο για την πρόοδό της.

Αναθεώρηση της συνταξιοδοτικής απόφασης (άρθρο 48 παρ.2 του Κανονισμού Εφαρμογής 987/2009)

Εξίσου σημαντική κρίνεται η υποχρέωση των φορέων για ενημέρωση του ενδιαφερομένου, με τη διάταξη του άρθρου 48 παρ. 1 και 2 του νέου Κανονισμού Εφαρμογής η οποία σχετίζεται με το δικαίωμα αναθεώρησης της συνταξιοδοτικής απόφασης, σύμφωνα με την οποία ο «φορέας επαφής» υποχρεούται να αποστέλλει στον ενδιαφερόμενο, μία Σύνοψη όλων των συνταξιοδοτικών αποφάσεων, προκειμένου να ασκήσει το δικαίωμα της αναθεώρησής τους στην περίπτωση που η αλληλεπίδρασή τους επηρεάζει αρνητικά τα δικαιώματά του.

Ειδικότερα στην παράγραφο 2 ορίζεται ότι, «εάν μετά την παραλαβή της Σύνοψης, ο αιτών κρίνει ότι τα δικαιώματά του θίγονται ενδεχομένως από την αλληλεπίδραση των αποφάσεων που έχουν λάβει δύο ή περισσότεροι φορείς, δικαιούται να ζητήσει την επανεξέταση των αποφάσεων από τους σχετικούς φορείς εντός των προθεσμιών τις οποίες προβλέπουν οι αντίστοιχες εθνικές νομοθεσίες. Οι προθεσμίες αρχίζουν να τρέχουν την ημερομηνία παραλαβής της Σύνοψης. Ο αιτών ενημερώνεται εγγράφως για το αποτέλεσμα της επανεξέτασης».

Προσωρινές καταβολές και προκαταβολές παροχών (άρθρο 50 του Κανονισμού Εφαρμογής 987/2009)

Το άρθρο 7 του νέου Κανονισμού Εφαρμογής 987/2009 περιλαμβάνει τον γενικό κανόνα για τις προσωρινές καταβολές των παροχών.

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 50 παρ. 1 του ιδίου, μία αυτοτελής παροχή πρέπει να καταβάλλεται χωρίς καθυστέρηση και θεωρείται προσωρινή εάν το χορηγούμενο ποσό θα μπορούσε να επηρεαστεί από το αποτέλεσμα της διαδικασίας εξέτασης της αίτησης.

Σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 50 του Κανονισμού Εφαρμογής, η υποχρέωση για καταβολή μιας αναλογικής παροχής ως προκαταβολή, θεωρείται δεδομένη όταν είναι προφανές ότι υφίσταται το αντίστοιχο δικαίωμα.

Στην παρ. 3 του ιδίου άρθρου ορίζεται ότι, κάθε φορέας που οφείλει να καταβάλει προσωρινές παροχές ή να προβεί σε προκαταβολές δυνάμει της παρ. 1 ή 2 του άρθρου 50, ενημερώνει, χωρίς καθυστέρηση, τον αιτούντα, επιστώντας ιδίως την προσοχή του στον προσωρινό χαρακτήρα του μέτρου και σε οποιοδήποτε δικαίωμα προσφυγής σύμφωνα με την νομοθεσία του.

Κεφαλαιοποιητικά συστήματα και άλλα συστήματα όπου ο υπολογισμός δεν εξαρτάται από περιόδους ασφάλισης

Τα κεφαλαιοποιητικά συνταξιοδοτικά συστήματα εξαιρούνται από τον αναλογικό επιμερισμό (άρθρο 52, παρ. 5 του Καν. 883/2004, όπως τροποποιήθηκε με τον Κανονισμό 988/2009).

Ο Κανονισμός 883/2004 αναγνωρίζει ότι συστήματα τα οποία χρηματοδοτούνται με την μέθοδο της κεφαλαιοποίησης των καταβληθεισών εισφορών (καθορισμένων εισφορών) και οποιαδήποτε άλλα συστήματα όπου οι περίοδοι δεν λαμβάνονται υπόψη στον εθνικό τύπο υπολογισμού (π.χ. συστήματα

συνταξιοδοτικού λογαριασμού τα οποία υπολογίζουν την παροχή ως εάν ήταν κεφαλαιοποιητικά ενώ χρηματοδοτούνται επί αναδιανεμητικής βάσης), δεν μπορεί να υπολογισθούν μέσω της γενικής αρχής του υπολογισμού, δηλαδή, τον υπολογισμό αρχικά ενός θεωρητικού ποσού και κατόπιν του αναλογικού επιμερισμού, όπως ορίζουν οι διατάξεις του **άρθρου 52 παρ. 1 β του Κανονισμού 883/2004**.

Εντούτοις, παροχές όπου οι χρονικές περίοδοι δεν έχουν σχέση με τον υπολογισμό και οι οποίες είναι καταχωρημένες στο **Παράρτημα VIII, μέρος 2 του Κανονισμού 883/2004**, μπορεί να καταβάλλονται άμεσα, και σε περιπτώσεις, όπου ο συνυπολογισμός των περιόδων είναι απαραίτητος για τη θεμελίωση δικαιώματος (**άρθρο 52 παρ. 5 του Κανονισμού 883/2004 όπως τροποποιήθηκε με τον Κανονισμό 988/09**).

Σε όλες τις άλλες περιπτώσεις, για τον σκοπό του αναλογικού επιμερισμού, οι περίοδοι ενός άλλου κράτους μέλους, θα λαμβάνονται υπόψη με την μέση αξία μιας περιόδου που πραγματοποιήθηκε στο αρμόδιο κράτος μέλος (**άρθρο 56 παρ. 1 στοιχείο δ, του Κανονισμού 883/2004 όπως τροποποιήθηκε με τον Κανονισμό 988/2009**).

Μεταβατικές Διατάξεις

Οι νέοι Κανονισμοί, περιλαμβάνουν επίσης διατάξεις, που προβλέπουν την **δυνατότητα αναθεώρησης των συντάξεων** ήδη καταβληθεισών ή καταβλητέων πριν την εφαρμογή του νέου Κανονισμού 883/2004, **στο άρθρο 87 του Κανονισμού 883/04, όπως τροποποιήθηκε με τον Καν. 988/09 και το άρθρο 94 του νέου Κανονισμού Εφαρμογής 987/09**.

Οι ασφαλιστικοί φορείς είναι εξουκειωμένοι με την εφαρμογή αυτών των διατάξεων, καθόσον αναφέρονται σε βασικές αρχές, οι οποίες εφαρμόζονται κατά τη διάρκεια της μεταβατικής περιόδου που ακολουθεί την ένταξη ενός νέου κράτους μέλους στην ΕΕ.

IV) ΠΑΡΟΧΕΣ ΑΝΕΡΓΙΑΣ

Οι νέες διατάξεις για την ανεργία περιλαμβάνονται στο Κεφ. 6 του Τίτλου III, **στα άρθρα 61 - 65 του βασικού Κανονισμού 883/04 καθώς και στα άρθρα 54 - 57 του νέου Κανονισμού Εφαρμογής 987/09**.

Οι διατάξεις που ρυθμίζουν τις παροχές ανεργίας έχουν τροποποιηθεί σε σημαντικό βαθμό και οι νέοι κανόνες είναι περισσότερο αποτελεσματικοί και ευέλικτοι, συγκριτικά με τους ισχύοντες κανόνες (Καν. 1408/71 και 574/72).

Οι βασικότερες νέες διατάξεις είναι:

Άρθρο 61, παρ. 2 του Κανονισμού 883/04

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου αυτού, ο συνυπολογισμός, εφαρμόζεται πλέον και στους αυτοτελώς απασχολούμενους.

Επίσης, το ασφαλιστικό ιστορικό του διακινούμενου ανέργου, θα ανταλλάσσεται πλέον, μέσω του Ευρωπαϊκού Συστήματος Ηλεκτρονικής Ανταλλαγής.

Άρθρο 54, παρ.1 του Κανονισμού 987/09

Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού, θεσπίζεται η δυνατότητα για τον αιτούντα να αιτείται ένα έντυπο, το οποίο, θα πιστοποιεί το ιστορικό της ασφάλισής του (φορητό έγγραφο U1 – πρώην E 301).

Υπολογισμός των παροχών ανεργίας

Άρθρο 62 του Κανονισμού 883/04:

Στις διατάξεις του άρθρου αυτού, έχει ενσωματωθεί η νομολογία του ΔΕΚ, σχετικά με την υπόθεση 61/79 Fellinger. Με τις διατάξεις αυτές καθιερώνεται ο υπολογισμός των παροχών, βάσει των πραγματικών αποδοχών που ελάμβανε ο μεθοριακός εργαζόμενος στο κράτος απασχόλησης.

Άρθρο 62, παρ. 3 του Κανονισμού 883/04 (όπως τροποποιήθηκε με τον Καν. 988/09)

Με τις διατάξεις του ως άνω άρθρου, καθιερώνεται η ίδια μέθοδος υπολογισμού και για τις δύο κατηγορίες των ανέργων (μισθωτών και μη μισθωτών).

Ωστόσο, εκκρεμεί ενώπιον της Διοικητικής Επιτροπής, η λήψη ομόφωνης απόφασης επί των λεπτομερειών της μεθόδου υπολογισμού των παροχών ανεργίας για τους αυτοτελώς απασχολούμενους.

Σημειώνεται επίσης ότι, αναθεωρήθηκαν και επικαιροποιήθηκαν οι Αποφάσεις της ΔΕΚΑΔΕ για την εξομοίωση των μελών της οικογένειας καθώς και για την μετατροπή (πρώην Αποφάσεις 83, 139, 140).

Εξαγωγή των παροχών ανεργίας (άρθρα 64 και 65 του Κανονισμού 883/2004 και 55-56 του Κανονισμού Εφαρμογής 987/2009)

Άρθρο 64 του Κανονισμού 883/2004:

Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού, προβλέπεται η δυνατότητα για άμεσες καταβολές από τον αρμόδιο φορέα (καθόσον δεν υπάρχουν διαδικασίες απόδοσης στον τομέα αυτόν).

Επιπλέον, το άρθρο 64 (1) (γ) του Βασικού Κανονισμού αναφέρει ότι, το δικαίωμα στις παροχές ανεργίας μπορεί να διατηρηθεί για μία περίοδο 3 μηνών όταν το ενδιαφερόμενο πρόσωπο αναζητεί εργασία σε άλλο Κράτος Μέλος. Οι αρμόδιοι οργανισμοί ή υπηρεσίες μπορούν να παρατείνουν αυτήν περίοδο για μία μέγιστη περίοδο 6 μηνών.

Η πρώτη περίοδος των τριών μηνών για την εξαγωγή των επιδομάτων ανεργίας μπορούν να χορηγηθεί στον αναζητούντα εργασία μόνο εάν πληρούνται οι προϋποθέσεις της εξαγωγής.

Κατ' αρχήν, ο αναζητών εργασία θα πρέπει να είναι άνεργος για τουλάχιστον 4 εβδομάδες. Εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις, το πρόσωπο αυτό έχει δικαίωμα να εξάγει το επίδομα ανεργίας και ο αρμόδιος οργανισμός του Κράτους Μέλους είναι υποχρεωμένος να εκδώσει ένα έγγραφο που να βεβαιώνει αυτό το δικαίωμα. Ο οργανισμός αυτός δεν μπορεί να αρνηθεί το εν λόγω δικαίωμα εφόσον το ενδιαφερόμενο πρόσωπο πληρεί τις προϋποθέσεις. Οι πρώτοι τρεις μήνες αναφέρονται ως «βασική περίοδος εξαγωγής».

Ωστόσο, οι αρμόδιοι οργανισμοί ή οι υπηρεσίες δύνανται να παρατείνουν την βασική περίοδο εξαγωγής από 3 μήνες σε 6 μήνες.

Επισημαίνεται ότι δεν υπάρχει διάταξη, στον Βασικό Κανονισμό ή στον Κανονισμό Εφαρμογής, η οποία να προβλέπει ότι αυτή η περίοδος δύναται να παρατείνεται.

Τούτο επομένως, καθιστά σαφές ότι, ο αναζητών εργασία δεν έχει, όπως ακριβώς στην βασική περίοδο εξαγωγής, δικαίωμα για παράταση. Είναι στην διακριτική ευχέρεια του αρμόδιου οργανισμού ή των αρμοδίων υπηρεσιών να εξετάσουν αυτή τη δυνατότητα.

Σκοπός των νέων διατάξεων για την εξαγωγή των παροχών, είναι να διευκολύνονται οι αναζητούντες εργασία κατά την μετακίνησή τους προς εύρεση εργασίας.

Αναφορικά με την ανεργία, το βασικό δικαίωμα στην εξαγωγή των παροχών, όπως διατυπώνεται στην Συνθήκη, είναι ήδη περιορισμένο σε χρόνο και ανοιχτό μόνο για αυτούς που πληρούν συγκεκριμένες προϋποθέσεις.

Στο πνεύμα αυτό, οποιαδήποτε πράξη ενίσχυσης της θέσης των αναζητούντων εργασία στην αγορά εργασίας μέσω της επέκτασης της περιόδου στην οποία πραγματοποιείται αυτή η αναζήτηση, σε άλλο Κράτος Μέλος, είναι ιδιαίτερος ευπρόσδεκτη σε μία περίοδο υψηλής ανεργίας στην Ευρώπη.

Άρθρο 55 του Κανονισμού Εφαρμογής:

Οι διατάξεις του άρθρου αυτού, καθιερώνουν τη διαδικασία της μηνιαίας ενημέρωσης για την κατάσταση των ενδιαφερομένων, εφόσον απαιτείται από τον αρμόδιο φορέα.

Άρθρο 65 παρ. 2 του Κανονισμού 883/2004 - Άρθρο 56 του Καν. 987/09.

Με την παράγραφο 2 του άρθρου 65 του Καν. 883/04, καθώς και την παρ.1 του άρθρου 56 του Καν. 987/09, παρέχεται η δυνατότητα στους μεθοριακούς ανέργους: να επιλέγουν να εγγράφονται (ως αιτούντες εργασία) επιπρόσθετα και στο κράτος της απασχόλησης και ταυτόχρονα καθιερώνεται η ανταλλαγή στοιχείων για την προτεραιότητα του κράτους κατοικίας και των δράσεων για την ανεύρεση εργασίας.

Επιπλέον, το κράτος της κατοικίας πρέπει να υπολογίζει τις παροχές επί τη βάση του μισθού/ημερομισθίου που ελάμβανε στο κράτος της απασχόλησης.

Μεθοριακοί Άνεργοι – Αποδόσεις παροχών Ανεργίας

Άρθρο 65 παρ. 6 του Καν. 883/04

Με τις διατάξεις της παραγράφου 6 του άρθρου 65 του Βασικού Κανονισμού, θεσπίζεται ως ανώτατο όριο παροχών ανεργίας, το ποσό το οποίο δεν μπορεί να είναι υψηλότερο από το καταβλητέο ποσό, δυνάμει της νομοθεσίας του αρμόδιου κράτους μέλους.

Προβλέπεται ωστόσο η δυνατότητα εφαρμογής ενός μέσου ανωτάτου ορίου αποζημίωσης για τις χώρες που είναι καταχωρημένες στο Παράρτημα 5 του νέου Κανονισμού Εφαρμογής 987/09 (Βέλγιο, Γερμανία, Τσεχική Δημοκρατία, Αυστρία, Σλοβακία, Φινλανδία)

Επιπλέον, οι ως άνω διατάξεις καθιερώνουν τη δικαιοδοσία της Διοικητικής Επιτροπής επί της αξιολόγησης της μεθόδου αποζημίωσης μεταξύ των κρατών μελών το αργότερο σε μία 5ετία από την έναρξη Εφαρμογής των νέων Κανονισμών.

Άρθρο 70 του Κανονισμού Εφαρμογής 987/09.

Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού, καθιερώνεται νέο σύστημα απόδοσης των παροχών ανεργίας μεταξύ των φορέων των κρατών μελών της κατοικίας και απασχόλησης.

Επίσης, με τις ως άνω διατάξεις οι παροχές ανεργίας καταβάλλονται από το κράτος απασχόλησης για 3 ως 5 μήνες.

V) ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΕΣ ΠΑΡΟΧΕΣ

Γενικά:

Οι σχετικές με τις οικογενειακές παροχές, διατάξεις, περιλαμβάνονται στα Άρθρα 67-69 του Κεφαλαίου 8 του Τίτλου III, του Κανονισμού 883/2004, στο Παράρτημα I του Κανονισμού 883/2004 καθώς και στα Άρθρα 58-61 του Κεφαλαίου VI, του Νέου Κανονισμού Εφαρμογής.

Σχετική επίσης είναι η Απόφαση F1 της 12 Ιουνίου 2009 της Διοικητικής Επιτροπής για την ερμηνεία του άρθρου 68 του Κ 883/04 όσον αφορά τους κανόνες προτεραιότητας σε περίπτωση σώρευσης δικαιωμάτων για οικογενειακές παροχές..

Οι νέοι Κανονισμοί σηματοδοτούν μία σημαντική απλοποίηση των διατάξεων για τα οικογενειακές παροχές:

Το Κεφάλαιο 8 αποτελείται από 3 μόνον άρθρα έναντι των 12 άρθρων που επεκτείνονται μεταξύ δύο κεφαλαίων στον Κανονισμό 1408/71.

Η έννοια των οικογενειακών επιδομάτων καταργείται και οι Κανονισμοί αναφέρονται, πλέον, μόνον στις οικογενειακές παροχές, που καθορίζονται ευρέως ώστε να συμπεριλαμβάνουν και τα οικογενειακά επιδόματα.

Διατάξεις προτεραιότητας καθορίζουν τις αρμοδιότητες των σχετικών οργανισμών στην περίπτωση της σώρευσης των παροχών.

Πέραν των ειδικών αυτών διατάξεων, οι γενικές αρχές και διατάξεις που διατυπώνονται με σαφήνεια στον Κανονισμό 883/2004, μπορούν να διαδραματίσουν ιδιαίτερο ρόλο στις οικογενειακές παροχές.

Μερικά παραδείγματα αυτών, περιλαμβάνουν την αναγνώριση γεγονότων και δεδομένων για τους μεθοριακούς, όπως ορίζονται στο Άρθρο 5 του Καν. 883/04.

Η γενική απαγόρευση της επικάλυψης των παροχών, όπως ορίζεται στο άρθρο 10, την οποία οι διατάξεις προτεραιότητας συγκεκριμένα επί των οικογενειακών παροχών διατηρούν στο άρθρο 68, είναι έτσι σχεδιασμένη προς εφαρμογή.

Οι διατάξεις του άρθρου 5 του βασικού Κανονισμού ορίζουν ότι, όπου συγκεκριμένα γεγονότα ή δεδομένα γεννούν νομικές συνέπειες σύμφωνα με την νομοθεσία των αρμοδίων Κρατών Μελών, αυτά τότε τα Κράτη Μέλη θα πρέπει να θεωρούν ότι τα παρόμοια γεγονότα ή δεδομένα που έλαβαν χώρα σε οποιοδήποτε Κράτος Μέλος, σαν να έχουν λάβει χώρα στο δικό τους έδαφος.

Οι διατάξεις αυτές αντανakλούν την αρχή που διατυπώνεται από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο στην περίπτωση Kenny (1/72 [1978] ECR 1489) αλλά, παρόλο που το Δικαστήριο υπεραμύνθηκε του δικαιώματος ενός Κράτους Μέλους να αναγνωρίζει και να παρέχει ισχύ σε γεγονότα ή δεδομένα που έλαβαν χώρα εκτός της επικράτειάς του, δεν απαίτησε αυτό να συμβεί πράγματι.

Η αναγνώριση αυτή αφέθηκε στην ευχέρεια του Κράτους Μέλους, στην βάση της αρχής για την ισότητα μεταχείρισης.

Το άρθρο 5 (β) επιβάλλει την υποχρέωση στα Κράτη Μέλη να αντιμετωπίζουν τα γεγονότα και τα δεδομένα που συνέβησαν σε άλλο Κράτος Μέλος, σαν να είχαν πραγματοποιηθεί στη δική τους επικράτεια και να τους παράσχει ισοδύναμη νομική ισχύ.

Επιπλέον, το άρθρο 5 (α) απαιτεί από τα αρμόδια κράτη Μέλη να δώσουν νομική ισχύ στις παροχές κοινωνικής ασφάλισης που λαμβάνονται στο έδαφος άλλου Κράτους Μέλους, σαν να λαμβάνονταν στη δική του επικράτεια.

Ωστόσο, η αιτιολογική σκέψη 11 του προοιμίου του Κανονισμού 883/2004 καθιστά σαφές ότι, η εξομοίωση των δεδομένων και των γεγονότων που συνέβησαν σε άλλο Κράτος Μέλος δεν μπορεί κατά κανένα τρόπο να καταστήσει αρμόδιο άλλο Κράτος Μέλος ή την νομοθεσία του εφαρμοστέα.

Αυτή η εξομοίωση αναφέρεται μόνον στις νομικές συνέπειες συγκεκριμένων στοιχείων των γεγονότων ή των περιστάσεων, με την έννοια της απαίτησης και υπολογισμού των παροχών από το Κράτος Μέλος, υπό την νομοθεσία του οποίου, προέκυψε η παροχή. Αυτή η αρχή αντανakλά την απόφαση του Δικαστηρίου στην περίπτωση Coonan (110/79 [1980] ECR 1445).

Το άρθρο 10 του Κανονισμού 883/2004 προβλέπει ότι, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά, ο Κανονισμός δεν μπορεί ούτε να απονείμει ούτε να διατηρήσει το δικαίωμα για πολλαπλές παροχές, ίδιου είδους, για ένα πρόσωπο, για την ίδια περίοδο υποχρεωτικής ασφάλισης.

Το Άρθρο 68 του Κανονισμού 883/2004 και το άρθρο 58 του Νέου Κανονισμού Εφαρμογής καθιερώνουν τη γενική αρχή κατά της επικάλυψης των οικογενειακών παροχών.

Αυτές οι διατάξεις θα πρέπει να μελετηθούν και να εφαρμοστούν υπό το πρίσμα του άρθρου 10.

Το Άρθρο 11 του Νέου Κανονισμού Εφαρμογής καθορίζει το πώς προσδιορίζεται η κατοικία στην περίπτωση διαφοράς απόψεων μεταξύ των οργανισμών δύο ή περισσότερων Κρατών Μελών. Το ουσιαστικό κριτήριο είναι «το κέντρο του συμφέροντος του ενδιαφερόμενου προσώπου». Τα στοιχεία που υποδεικνύουν το κέντρο του συμφέροντος ενός προσώπου, καθορίζονται στο Άρθρο 11 (1) (α) και (β).

Αυτή η διάταξη σχετίζεται ευθέως με το άρθρο 68, όπου η εφαρμογή των διατάξεων προτεραιότητας μπορεί να απαιτεί τον προσδιορισμό του τόπου κατοικίας των παιδιών, εν σχέσει με το ποιος διεκδικεί το δικαίωμα.

Επίσης, και η Διοικητική Απόφαση F1 της 12^{ης} Ιουνίου 2009, αφορά την ερμηνεία του άρθρου 68 σχετικά με τις διατάξεις προτεραιότητας που θα πρέπει να τύχουν εφαρμογής, στην περίπτωση επικάλυψης των παροχών.

Κατάργηση της διάκρισης μεταξύ οικογενειακών επιδομάτων και οικογενειακών παροχών

Οι Νέοι Κανονισμοί εφαρμόζονται στις οικογενειακές παροχές, όπως καθορίζονται στο άρθρο 1 (κστ), ως ακολούθως:

«..όλες τις παροχές σε είδος ή σε χρήμα που προορίζονται να αντισταθμίσουν τα οικογενειακά βάρη, εξαιρουμένων των προκαταβολών παροχών διατροφής και των ειδικών επιδομάτων τοκετού και υιοθεσίας που αναφέρονται στο Παράρτημα Ι».

Ενώ ο βασικός ορισμός των οικογενειακών παροχών είναι παρόμοιος με αυτόν που διατυπώνεται στο άρθρο 1 (κα) του Κανονισμού 1408/71, η εξαίρεση των προκαταβολών διατροφής είναι νέα και ανατρέπει τις αρχές που καθιερώθηκαν από το Δικαστήριο, όπως στις περιπτώσεις Offermanns (C-85/99 [2001] ECR I-2261), Humer (C-255/99 [2002] ECR I-1205) και Effing (C-302/02 [2005] ECRI-553).

Η αιτιολογική σκέψη (36) του προοιμίου του Κανονισμού 883/04, διατυπώνει το σκοπό που βρίσκεται πίσω από την εξαίρεση των παραπάνω καταβολών με το σκεπτικό των οικογενειακών παροχών.

Οι προκαταβολές διατροφής είναι ανακτήσιμες και στοχεύουν στο να αντισταθμίσουν την αδυναμία του γονέα να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις του, σύμφωνα με το οικογενειακό δίκαιο.

Δεν θα πρέπει, επομένως, να θεωρούνται ως μία «άμεση παροχή συλλογικής υποστήριξης υπέρ των οικογενειών».

Διατάξεις προτεραιότητας

Στο άρθρο 68 του Κανονισμού 883/2004 διατυπώνεται μία ιεράρχηση των υποχρεώσεων αναφορικά με τις οικογενειακές παροχές, με την μορφή των διατάξεων προτεραιότητας.

Εν περιλήψει, η πρωταρχική αρμοδιότητα έγκειται στο Κράτος Μέλος στο οποίο ο αιτών είναι οικονομικά ενεργός, είτε ως μισθωτός είτε ως αυτοαπασχολούμενος. Κατόπιν, έπεται το Κράτος Μέλος σύμφωνα με την νομοθεσία του οποίου αποκτάται το δικαίωμα στην οικογενειακή παροχή δυνάμει της συντάξεως και, τελευταία, το Κράτος Μέλος σύμφωνα με την νομοθεσία του οποίου αποκτάται το δικαίωμα δυνάμει του τύπου κατοικίας των τέκνων για τα οποία ασκείται το δικαίωμα.

Η πρωταρχική αρμοδιότητα για την καταβολή των οικογενειακών παροχών έγκειται στο Κράτος Μέλος σύμφωνα με την νομοθεσία του οποίου, το δικαίωμα σε αυτή την παροχή, προκύπτει ως αποτέλεσμα της δραστηριότητας του προσώπου ως μισθωτού ή αυτοαπασχολούμενου.

Η Απόφαση της Διοικητικής Επιτροπής F1, προσδιορίζει τη σημασία της «δραστηριότητας ενός προσώπου ως μισθωτού ή αυτοαπασχολούμενου».

Το άρθρο 68 (2) προβλέπει διαφορετικές καταβολές σε συγκεκριμένες περιπτώσεις όπου υπάρχει δικαίωμα σε περισσότερα του ενός Κράτη Μέλη

Τέλος, οι διατάξεις των παρ. (2) – (5) του άρθρου 6 του Νέου Κανονισμού Εφαρμογής έχουν εφαρμογή όταν υπάρχει διάσταση απόψεων μεταξύ των κοινωνικοασφαλιστικών οργανισμών για οποιαδήποτε ιδιαίτερη περίπτωση, σχετικά με το ποιος οργανισμός είναι ο αρμόδιος.

Όταν δεν υπάρξει συμφωνία σχετικά με την αρμοδιότητα καταβολής της παροχής, τότε, το θέμα εισάγεται ενώπιον της Διοικητικής Επιτροπής, για επίλυση.

Συνεργασία των φορέων/οργανισμών

Στους Νέους Κανονισμούς, η συνεργασία μεταξύ των οργανισμών υπογραμμίζεται ώστε να ενισχύει την περίπτωση των διακινούμενων εργαζόμενων.

Η αιτιολογική σκέψη (2) του προοιμίου του νέου Κανονισμού Εφαρμογής αναφέρει ρητά ότι «η στενότερη και αποτελεσματικότερη συνεργασία μεταξύ των οργανισμών κοινωνικής ασφάλισης, αποτελεί τον κεντρικό παράγοντα που επιτρέπει στα πρόσωπα που καλύπτονται από τον Κανονισμό 883/2004, να έχουν πρόσβαση στα δικαιώματά τους άμεσα και κάτω από ιδανικές συνθήκες».

Η αιτιολογική σκέψη (3) του νέου Κανονισμού Εφαρμογής υποστηρίζει την χρήση της ηλεκτρονικής επικοινωνίας ως ένα «κατάλληλο μέσο ταχείας και έγκυρης ανταλλαγής πληροφορήσης μεταξύ των οργανισμών κοινωνικής ασφάλισης».

Η αιτιολογική σκέψη (7) του ίδιου Κανονισμού, αναφέρει ότι τα Κράτη Μέλη θα πρέπει να διατηρούν την επιλογή της συμφωνίας μεταξύ τους και των απλοποιημένων διαδικασιών και διοικητικών διακανονισμών, που θεωρούν ότι είναι αποτελεσματικότεροι και καταλληλότεροι στις περιπτώσεις των αντίστοιχων συστημάτων κοινωνικής ασφάλισης.

Οι Κανονισμοί απαιτούν συγκεκριμένα τη συνεργασία μεταξύ των κοινωνικοασφαλιστικών οργανισμών, και ειδικότερα όσον αφορά τα οικογενειακά επιδόματα, οι απαιτήσεις αυτές περιλαμβάνονται στα εξής άρθρα:

- **Στο Άρθρο 59 (2) του Νέου Κανονισμού Εφαρμογής:** όπου η εφαρμοστέα νομοθεσία ή η αρμοδιότητα για χορήγηση της οικογενειακής παροχής μεταβάλλεται κατά την διάρκεια ενός ημερολογιακού μήνα, ο αρμόδιος οργανισμός για την καταβολή της παροχής κατά την έναρξη του μήνα, υποχρεούται να συνεχίσει την καταβολή της παροχής μέχρι το τέλος του μηνός αυτού και να ενημερώσει τον οργανισμό του άλλου Κράτους Μέλους σχετικά.
- **Στο Άρθρο 60 (2) του Νέου Κανονισμού Εφαρμογής,** με τις διατάξεις του οποίου ορίζεται ότι, αν επίκειται κάποιο άλλο διαφορετικό συμπλήρωμα δυνάμει του άρθρου 68 (2) του Κανονισμού 883/04, ο

αρμόδιος οργανισμός θα πρέπει να ενημερώσει τον οργανισμό του Κράτους Μέλους από τον οποίον αυτό το συμπλήρωμα επίκειται, για την απόφασή του, σχετικά με την αίτηση και το ύψος των καταβαλλομένων οικογενειακών παροχών.

- **Στο Άρθρο 60 (3) του Νέου Κανονισμού Εφαρμογής**, όπου ο οργανισμός στον οποίο υποβλήθηκε αίτημα για οικογενειακή παροχή καταλήγει ότι ναι μεν η νομοθεσία του είναι η εφαρμοστέα αλλά όχι βάσει της προτεραιότητας του άρθρου 68 (1) και (2) του Κανονισμού 883/2004, θα πρέπει να λάβει προσωρινή (μεταβατική) απόφαση και να ενημερώσει για αυτήν τους αρμόδιους φορείς όλων των άλλων Κρατών Μελών και παράλληλα τον αιτούντα.

Διατάξεις για την ενημέρωση των πολιτών

Εκτός της απαίτησης για παροχή γενικής πληροφόρησης σε αυτούς που σκέπτονται να ασκήσουν το δικαίωμα τους για ελεύθερη διακίνηση, υπάρχουν και πιο συγκεκριμένες υποχρεώσεις που προκύπτουν από **την αιτιολογική σκέψη 6α του Νέου Κανονισμού Εφαρμογής σύμφωνα με την οποία**, οι πολίτες θα πρέπει να λαμβάνουν απάντηση εντός ευλόγου διαστήματος, από τους αρμόδιους οργανισμούς.

Τούτο σημαίνει ότι, οι απαντήσεις θα πρέπει να παρέχονται εντός του χρονικού ορίου που ορίζει η (εθνική) νομοθεσία του Κράτους Μέλους.

Αν η νομοθεσία κοινωνικής ασφάλισης ενός Κράτους Μέλους, δεν προβλέπει τέτοια χρονικά όρια, θα πρέπει να εξετάσει το ενδεχόμενο θέσπισής τους.

Συγκεκριμένα παραδείγματα της υποχρέωσης των αρμοδίων οργανισμών να παράσχουν πληροφόρηση στους πολίτες, περιλαμβάνονται:

- **Στο Άρθρο 60 (2) του Νέου Κανονισμού Εφαρμογής, σύμφωνα με το οποίο**, όπου υπάρχει πιθανότητα για δικαίωμα σε διαφορεικά συμπληρώματα, ο αρμόδιος οργανισμός θα πρέπει να ενημερώσει τον αιτούντα για αυτό.
- **Στο Άρθρο 60 (3) του Νέου Κανονισμού Εφαρμογής**, το οποίο προβλέπει ότι, όταν ένας οργανισμός στον οποίο έχει υποβληθεί το αίτημα για οικογενειακή παροχή, αποφασίσει ότι η νομοθεσία του είναι μεν η εφαρμοστέα, αλλά όχι βάσει της προτεραιότητας του άρθρου 68 (1) και (2) του Κανονισμού 883/04, θα πρέπει να ενημερώσει σχετικά τον αιτούντα.

VI) ΣΥΣΤΗΜΑ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΑΝΤΑΛΛΑΓΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ

Με τις διατάξεις του νέου Κανονισμού (ΕΚ) 883/2004 για το συντονισμό των συστημάτων κοινωνικής ασφάλειας στα κράτη – μέλη της ΕΕ καθώς και του Εφαρμοστικού του

Κανονισμού (ΕΚ) 987/2009, καθιερώνεται η υποχρεωτική ηλεκτρονική ανταλλαγή των δεδομένων που αφορούν στους διακινούμενους εντός της ΕΕ ασφαλισμένους, με σκοπό την εκμηδένιση της ροής της έντυπης πληροφορίας (**κατάργηση κοινοτικών εντύπων**).

Με τους ως άνω Κανονισμούς, καθιερώνεται η δημιουργία και λειτουργία «**σημείων πρόσβασης**» (**access point**) ανά κράτος – μέλος, μέσω των οποίων θα διακινούνται και θα ανταλλάσσονται οι πληροφορίες που αφορούν στην ασφάλιση των διακινουμένων εργαζομένων.

Η πλήρης ανάπτυξη του ευρωπαϊκού συστήματος ηλεκτρονικής ανταλλαγής δεδομένων (Electronic Exchange of Social Security Information ή EESSI), αναμένεται να έχει ολοκληρωθεί μέχρι 30-04-2012(μεταβατική περίοδος για την ηλεκτρονική ανταλλαγή), όπως προβλέπουν σχετικά οι διατάξεις του άρθρου 95 παρ. 1 του Κανονισμού Εφαρμογής (ΕΚ) 987/2009.

Από 01-05-2012 το νέο ηλεκτρονικό σύστημα ανταλλαγής θα είναι σε πλήρη εφαρμογή και στα 27 κράτη – μέλη.

Ειδικότερα:

- Οι διατάξεις του άρθρου 72 στοιχείο δ του Κανονισμού (ΕΚ) 883/2004, θεσπίζουν τον καθοριστικό ρόλο της Διοικητικής Επιτροπής για το συντονισμό των συστημάτων κοινωνικής ασφάλειας των διακινουμένων εργαζομένων (ΔΕΚΑΔΕ), η οποία είναι αρμόδια να ενθαρρύνει την ευρύτερη δυνατή χρήση των νέων τεχνολογιών.
- Οι διατάξεις του άρθρου 4, παρ. 2 του Κανονισμού Εφαρμογής (ΕΚ) 987/2009 καθιερώνουν την άμεση, είτε την έμμεση, ηλεκτρονική διαβίβαση δεδομένων μεταξύ των φορέων ή των οργανισμών σύνδεσης, μέσω των «σημείων πρόσβασης» (**access point**) σε κοινό ασφαλές πλαίσιο, ικανό να εγγυηθεί την εχεμύθεια και την προστασία των ανταλλαγών δεδομένων.
- Τέλος, οι διατάξεις του ιδίου άρθρου 4, παρ. 1 και 3, προβλέπουν την απόλυτη αρμοδιότητα της ΔΕΚΑΔΕ να καθορίζει τη δομή, το περιεχόμενο, τη μορφή, καθώς και τους λεπτομερείς διακανονισμούς των εγγράφων και των δομημένων ηλεκτρονικών εγγράφων.

Η Νέα Αρχιτεκτονική της Ηλεκτρονικής Ανταλλαγής Δεδομένων

Ο νέος Εφαρμοστικός Κανονισμός 987/09 με τις διατάξεις του άρθρου 4, καθιερώνει την ηλεκτρονική ανταλλαγή των πληροφοριών μεταξύ των ασφαλιστικών οργανισμών.

Τούτο, οδήγησε στην ανάπτυξη ενός προγράμματος χρηματοδοτούμενου από την Ε.Ε., το επονομαζόμενο, EESSI project.

Η επιλεγείσα αρχιτεκτονική περιλαμβάνει τα ακόλουθα χαρακτηριστικά:

Έναν Κεντρικό Κόμβο (Central Node), ο οποίος θα βρίσκεται στην έδρα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, στις Βρυξέλλες, Σημεία Πρόσβασης (Access Points) τα

οποία θα είναι εγκατεστημένα στα κράτη μέλη και μία Εφαρμογή Αναφοράς (Reference Implementation) (πρόκειται για ένα λογισμικό που απαιτείται για τα access points που θα αναπτύξει ο εργολάβος του EESSI).

Η ανταλλαγή της πληροφόρησης μεταξύ των Κρατών Μελών θα διενεργείται από τα Access Points (από 1-5 ανά κράτος μέλος) μέσω του Κόμβου Συντονισμού (Coordination Node) στο αντίστοιχο Access Point του άλλου Κράτους Μέλους.

Η σύνδεση των ασφαλιστικών οργανισμών με τα εθνικά Access Points εμπίπτει στην εθνική αρμοδιότητα των κρατών μελών.

Μεταβατική περίοδος για το EESSI

Οι νέοι Κανονισμοί προβλέπουν μία μεταβατική περίοδο προπαρασκευής μέχρι την μετάπτωση στο σύστημα ηλεκτρονικής ανταλλαγής.

Ενώ οι νέες ουσιαστικές (οριζόντιες και εφαρμοστικές νομικές διατάξεις) διατάξεις θα αρχίσουν να εφαρμόζονται από την 1η Μαΐου του 2010 και εφεξής, προβλέπεται παράλληλα, και μία μεταβατική περίοδος μέχρι 2 έτη, κατά την διάρκεια της οποίας αναμένεται τα κράτη μέλη να μεταπέσουν ολοκληρωτικά στην ηλεκτρονική ανταλλαγή.

Θεωρητικά, τα ισχύοντα έντυπα E δεν θα εφαρμόζονται σύμφωνα με τους νέους Κανονισμούς. Ωστόσο, όπου αυτά τα έντυπα είναι παράγωγα της εθνικής νομοθεσίας, η χρήση τους μπορεί να εξακολουθήσει μέχρι το Κράτος Μέλος να μεταπέσει στο EESSI.

Η έντυπη μορφή των Δομημένων Ηλεκτρονικών Εγγράφων (Δ.Η.Ε. ή SEDs) θα διατίθεται από τον Μάιο του 2010 και εφεξής.

Αναμένεται ότι οι ασφαλιστικοί οργανισμοί θα κάνουν χρήση αυτών των Δ.Η.Ε. πριν την μετάπτωσή τους στην ηλεκτρονική ανταλλαγή μέσω του EESSI καθώς τα έντυπα E δεν είναι τα κατάλληλα για χρήση κατά την ίδια χρονική περίοδο (1/5/2010 μέχρι 30/4/2012).

Δομημένα Ηλεκτρονικά Έγγραφα

Η ανταλλαγή μεταξύ των οργανισμών δύο ή περισσότερων Κρατών Μελών θα διενεργείται μέσω των Δομημένων Ηλεκτρονικών Εγγράφων (Δ.Η.Ε. ή SEDs).

Το περιεχόμενο των Δ.Η.Ε. ή SEDs επεξεργάστηκαν, ανά Τίτλο και Κεφάλαιο των Νέων Κανονισμών, ειδικές ομάδες εργασίας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η δε τελική τους εκδοχή εγκρίθηκε από τη Διοικητική Επιτροπή των Διακινουμένων Εργαζομένων.

Αναμένεται μετά τη μετάφρασή τους στις 23 εθνικές γλώσσες η δημοσίευσή τους στην Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Κατευθυντήριες Αρχές για τη Μεταβατική Περίοδο

Δεδομένου ότι, οι διατάξεις των νέων Κανονισμών (ΕΚ) 883/2007 και (ΕΚ) 987/2009 πρόκειται να αρχίσουν να εφαρμόζονται από 01-05-2010, και επειδή πολλά σημαντικά ζητήματα βρίσκονται σε εξέλιξη και αναμένεται να οριστικοποιηθούν στο πλαίσιο των εργασιών των προσεχών Συνόδων της ΔΕΚΑΔΕ, προέκυψε η ανάγκη θέσπισης μεταβατικών ρυθμίσεων, προκειμένου να διασφαλιστεί η ανταλλαγή των δεδομένων που είναι απαραίτητα για την εφαρμογή του Βασικού Κανονισμού και του Κανονισμού Εφαρμογής.

Για το σκοπό αυτό, η ΔΕΚΑΔΕ, προέβη στη θέσπιση βασικών αρχών, οι οποίες, θα εφαρμόζονται από τους φορείς κατά τη μεταβατική περίοδο (01-05-2010 έως 30-04-2012), οι οποίες αποτυπώνονται στην **Απόφαση αυτής Ε1 της 12 Ιουνίου 2009**.

Οι βασικές κατευθυντήριες αρχές για τη μεταβατική περίοδο, είναι οι εξής:

10 Κατευθυντήριες Αρχές

1. Καλή συνεργασία
2. Αντικατάσταση των Εντύπων Ε με τα SEDs
3. Εξαίρεση για τις υπάρχουσες ηλεκτρονικές εφαρμογές
4. Μη απόρριψη της σχετικής πληροφορίας
5. Διατήρηση της εγκυρότητας των εγγράφων
6. Ευέλικτη σταδιακή προσέγγιση
7. Σαφή κριτήρια ενεργοποίησης για το EESSI
8. Ειδοποίηση για τους ενεργούς κατά EESSI τομείς
9. Όχι περιπλοκή (Mix and match)
10. Τυποποιημένη μορφή των έντυπων SEDs

Αρχή 1^η: Καλή συνεργασία

- Παράγραφος 1 της Απόφασης Ε1: «κατά την διάρκεια της μεταβατικής περιόδου, η κατευθυντήρια αρχή είναι η καλή συνεργασία μεταξύ των οργανισμών, η αντικειμενικότητα και η ευελιξία».
- Υψίστη αρχή: η εγγύηση των δικαιωμάτων των πολιτών

Αρχή 2^η: Αντικατάσταση των Εντύπων Ε με τα SEDs

Από την ημερομηνία εφαρμογής των νέων Κανονισμών: τα έγγραφα SEDs αντικαθιστούν τα έντυπα Ε.

Ωστόσο, τα έντυπα Ε μπορεί να συνεχίζουν να χρησιμοποιούνται για:

- δικαιώματα που απορρέουν από πρωθύτερη ημερομηνία
- περιπτώσεις όπου ο Κανονισμός 1408/72 εξακολουθεί να εφαρμόζεται (π.χ. αναφορικά με την Νορβηγία, την Ισλανδία, την Ελβετία, το Λιχτενστάιν και τους υπηκόους τρίτων χωρών).

Αρχή 3^η: Εξαίρεση για τις υπάρχουσες ηλεκτρονικές εφαρμογές

Οι υπάρχουσες ηλεκτρονικές εφαρμογές (=εθνικές εφαρμογές για ηλεκτρονική ανταλλαγή) θα μπορούν να συνεχίζουν την χρήση των εντύπων Ε (Εθνική

Εφαρμογή: τα ηλεκτρονικά συστήματα που παράγουν έντυπα Ε με αυτοματοποιημένο τρόπο).

Η ηλεκτρονική Ανταλλαγή ,πχ. Σχεδιασμός Εργασιών μπορεί να διενεργείται υπό 2 προϋποθέσεις:

- α) τη μη εφικτή μεταβολή εντός της προθεσμίας και
- β) την εξασφάλιση ταυτόχρονα της πλήρους εγγύησης των δικαιωμάτων των πολιτών.

Αρχή 4^η: Μη απόρριψη της σχετικής πληροφορίας

Στην παράγραφο 4 της Απόφασης Ε1 ορίζεται ότι: «...ο οργανισμός θα αποδέχεται την σχετική πληροφόρηση κάθε εντύπου που εκδίδεται από έναν άλλον οργανισμό, ακόμη και αν βασίζεται σε παρωχημένη μορφή, περιεχόμενο ή δομή».

- Υπό αμφισβήτηση: η επαφή με τον φορέα έκδοσης (στο πνεύμα της καλής συνεργασίας).

Αρχή 5^η: Διατήρηση της εγκυρότητας των εγγράφων

- Αφορούν αυτά τα έγγραφα που εμπεριέχονται ήδη στην Απόφαση --πλαίσιο Η1 της Διοικητικής Επιτροπής της 12 η Ιουνίου 2009:

- τα έντυπα Ε και την Ε.Κ.Α.Α. (συμπεριλαμβανομένων και των Πιστοποιητικών Προσωρινής Αντικατάστασης PRCs) που εκδίδονται προ της ημερομηνίας έναρξης της ισχύος των Νέων Κανονισμών, θα συνεχίσουν να είναι έγκυρα και θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη από τις εθνικές αρχές.

Τα εν λόγω έντυπα λογίζονται ως έγκυρα έως τη λήξη της ημερομηνίας ισχύος, απόσυρσης ή αντικατάστασης.

Αρχή 6^η: Ευέλικτη σταδιακή προσέγγιση

Τα κράτη μέλη μπορούν να επιλέξουν :

- Είτε η διασύνδεσή τους με το EESSI να υλοποιηθεί σταδιακά κατά τομέα
- Είτε , να συμμετάσχουν στο EESSI μόνον όταν όλοι οι τομείς έχουν ενεργοποιηθεί.

Αρχή 7^η: Σαφή κριτήρια ενεργοποίησης για το EESSI

Παράγραφος 7 της Αποφάσεως Ε1: «η ενεργοποίηση του EESSI σημαίνει ότι ο τομέας Access Point μπορεί να αποστέλλει και να λαμβάνει όλα τα μηνύματα του τομέα αυτού, από και προς, τα άλλα Access Points των Κρατών Μελών».

Αρχή 8^η: Ειδοποίηση για τους ενεργούς σύμφωνα με το EESSI τομείς

- Προηγούμενη έγγραφη ειδοποίηση προς την Διοικητική Επιτροπή
- συνακόλουθη εισαγωγή α) στον Κύριο Κατάλογο (Master Directory) και β)στη λίστα η οποία θα είναι προσβάσιμη στους ασφαλιστικούς οργανισμούς (μέσω του server του CIRCA)
- Οι λεπτομέρειες θα ανακοινωθούν από την Διοικητική Επιτροπή.

Αρχή 9^η: Όχι περιπλοκή (Mix and match)

- Ανταλλαγή μεταξύ των Κρατών Μελών κατά την μεταβατική περίοδο: είτε εντός είτε εκτός EESSI.
- μόνο οι ενεργοί, σύμφωνα με τις προδιαγραφές του EESSI, τομείς θα ανταλλάσουν πληροφόρηση μέσω EESSI.
- Επιτρέπονται οι διμερείς συνεργασίες μεταξύ των κρατών μελών για τη δοκιμαστική εφαρμογή του συστήματος (π.χ. από κοινού δοκιμή, εκπαίδευση. κλπ).

Αρχή 10^η: Τυποποιημένη μορφή των έντυπων SEDs

Συμφωνήθηκε στην Διοικητική Επιτροπή τον Οκτώβριο του 2009 και θα είναι διαθέσιμη στους ασφαλιστικούς οργανισμούς μετά τη μετάφρασή τους σε όλες τις γλώσσες

<p style="text-align: center;">VII) ΝΕΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΤΩΝ ΔΙΑΚΙΝΟΥΜΕΝΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ</p>
--

1. Απόφαση αριθ. Α1 της 12^{ης} Ιουνίου 2009

«σχετικά με τη θέσπιση διαδικασίας διαλόγου και συνδιαλλαγής όσον αφορά την εγκυρότητα εγγράφων, τον προσδιορισμό της εφαρμοστέας νομοθεσίας και την καταβολή παροχών δυνάμει του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 883/04»

Η εν λόγω Απόφαση θέτει τους κανόνες για την εφαρμογή μιας διαδικασίας διαλόγου και διαπραγμάτευσης μεταξύ των κρατών μελών και καθορίζει τις περιπτώσεις στις οποίες θα εφαρμόζεται η διαδικασία αυτή.

2. Απόφαση αριθ. Α2 της 12^{ης} Ιουνίου 2009

«για την ερμηνεία του άρθρου 12 του Κανονισμού (ΕΚ) 883/04 σχετικά με την εφαρμοστέα νομοθεσία στους αποσπασμένους μισθωτούς και μη μισθωτούς εργαζόμενους, οι οποίοι ασκούν προσωρινά δραστηριότητα εκτός του αρμόδιου κράτους»

Η εν λόγω Απόφαση ρυθμίζει τους κανόνες για την αποφυγή τόσο για τους εργαζόμενους και τους εργοδότες όσο και τους φορείς κοινωνικής ασφάλισης, των διοικητικών επιπλοκών οι οποίες θα μπορούσαν να προκύψουν από την εφαρμογή του γενικού κανόνα που θέτει το άρθρο 11 παρ. 3 στοιχείο α, του εν λόγω Κανονισμού (883/2004), εφόσον πρόκειται για περίοδο δραστηριότητας σύντομης διάρκειας σε ένα κράτος μέλος άλλο από το κράτος στο οποίο η επιχείρηση έχει την έδρα ή την εγκατάστασή της ή στο κράτος στο οποίο ο μη μισθωτός εργαζόμενος ασκεί κανονικά την δραστηριότητά του.

3. Απόφαση αριθ. Α3 της 17^{ης} Δεκεμβρίου 2009

«σχετικά με τον συνυπολογισμό συνεχών περιόδων απόσπασης που έχουν διανυθεί δυνάμει των Κανονισμών 1408/71 και 883/04»

Με τις διατάξεις της ανωτέρω Απόφασης καλύπτεται νομοθετικό κενό του Κανονισμού 883/2004 ο οποίος δεν περιλαμβάνει καμία ρητή μεταβατική διάταξη σχετικά με τον συνυπολογισμό των περιόδων απόσπασης οι οποίες έχουν πραγματοποιηθεί δυνάμει των Κανονισμών 1408/71 και 883/2004, δεδομένου ότι η πρόθεση του νομοθέτη ήταν να παραταθεί η μέγιστη δυνατή προβλεπόμενη περίοδος από 12 σε 24 μήνες.

Έτσι, με την Απόφαση οι περίοδοι απόσπασης που πραγματοποιούνται δυνάμει του Κανονισμού 1408/71 λαμβάνονται υπόψη για τον υπολογισμό της συνεχούς περιόδου απόσπασης κατ' εφαρμογήν του Κανονισμού αριθμ. 883/2004, έτσι ώστε η συνολική περίοδος συνεχούς απόσπασης που έχει πραγματοποιηθεί κατ' εφαρμογή αμφοτέρων των Κανονισμών να μην υπερβαίνει τους 24 μήνες.

4.Απόφαση αριθ. Ε1 της 12^{ης} Ιουνίου 2009

«σχετικά με τις πρακτικές λεπτομέρειες της μεταβατικής περιόδου για την ανταλλαγή δεδομένων με ηλεκτρονικά μέσα, η οποία προβλέπεται στο άρθρο 4 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ.987/09»

Με την Απόφαση αυτή θεσπίζονται κατευθυντήριες αρχές για την ανταλλαγή των πληροφοριών μεταξύ των κρατών μελών κατά τη μεταβατική περίοδο 1.5.2010 έως 30.4.2012.

5.Απόφαση αριθ. F1 της 12^{ης} Ιουνίου 2009

«σχετικά με την ερμηνεία του άρθρου 68 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 883/04 όσον αφορά τους κανόνες προτεραιότητας σε περίπτωση σύρρευσης δικαιωμάτων για οικογενειακές παροχές»

Με τις διατάξεις της Αποφάσεως αυτής, για την αποφυγή αμφιβολιών ή διαφορών στην ερμηνεία, τίθενται ενιαίοι κανόνες για την απόκτηση του δικαιώματος σε οικογενειακές παροχές (άρθρο 68 του Κανονισμού 883/2004), λόγω της άσκησης μισθωτής ή μη μισθωτής δραστηριότητας.

6.Απόφαση αριθ. Η1 της 12^{ης} Ιουνίου 2009

«σχετικά με το πλαίσιο για τη μετάβαση από τους Κανονισμούς (ΕΟΚ) αριθ. 1408/71 και αριθ. 574/72 στους Κανονισμούς (ΕΚ) αριθ. 883/04 και αριθ. 987/09 και την εφαρμογή Αποφάσεων και Συστάσεων της Διοικητικής Επιτροπής για τον συντονισμό των συστημάτων κοινωνικής ασφάλισης»

Με τις διατάξεις της Αποφάσεως αυτής παρέχεται καθοδήγηση των φορέων για την ορθή εφαρμογή των Αποφάσεων και των Συστάσεων της Διοικητικής Επιτροπής δυνάμει των Κανονισμών Κ. 1408/71 και Κ. 574/72 μετά την ημερομηνία έναρξης ισχύος των Κανονισμών Κ. 883/2004 και 987/2009.

7.Απόφαση αριθ. Η2 της 12^{ης} Ιουνίου 2009

«σχετικά με τις μεθόδους λειτουργίας και τη σύνθεση της Τεχνικής Επιτροπής για την επεξεργασία δεδομένων της Διοικητικής Επιτροπής για τον συντονισμό των συστημάτων κοινωνικής ασφάλισης»

Η Απόφαση αυτή θέτει το πλαίσιο, τη σύνθεση και τις μεθόδους λειτουργίας της Τεχνικής Επιτροπής.

8.Απόφαση αριθ. Ρ1 της 12^{ης} Ιουνίου 2009

«σχετικά με την ερμηνεία του άρθρου 50 παράγραφος 4, του άρθρου 58 και του άρθρου 87 παράγραφος 5 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 883/04 για την εκκαθάριση παροχών αναπηρίας, γήρατος και επιζώντων»

Με την Απόφαση αυτή διευκρινίζεται η εφαρμογή του άρθρου 50 παρ. 4, του άρθρου 58 και του άρθρου 87 παρ. 5 του Κανονισμού (ΕΚ) 883/2004 και δίνεται η απαραίτητη καθοδήγηση στους φορείς οι οποίοι είναι επιφορτισμένοι με την εφαρμογή αυτών των διατάξεων.

9.Απόφαση αριθ. S1 της 12^{ης} Ιουνίου 2009

«σχετικά με την Ευρωπαϊκή Κάρτα Ασφάλισης Ασθένειας»

Η απόφαση αυτή αναδιατυπώνει τους κανόνες εφαρμογής της Ευρωπαϊκής Κάρτας Ασφάλισης Ασθένειας στα κράτη μέλη στο πλαίσιο του Νέου Κανονισμού 883/2004.

10.Απόφαση αριθ. S2 της 12^{ης} Ιουνίου 2009

«σχετικά με τα τεχνικά χαρακτηριστικά της Ευρωπαϊκής Κάρτας Ασφάλισης Ασθένειας»

11.Απόφαση αριθ. S3 της 12^{ης} Ιουνίου 2009

«για τον καθορισμό των παροχών που καλύπτονται από τα άρθρα 19 παράγραφος 1 και 27 παράγραφος 1 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 883/04 και το άρθρο 25 σημείο Α) παράγραφος 3 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 987/09»

Με την Απόφαση αυτή επιχειρείται ερμηνεία του άρθρου 25 σημείο Α) παρ. 3 του Κανονισμού 987/2009, με τον προσδιορισμό των θεμελιωδών κριτηρίων για τον προσδιορισμό των παροχών σε είδος για τις οποίες απαιτείται η προγενέστερη συμφωνία μεταξύ του ασθενή και της μονάδας που παρέχει την περίθαλψη σε ένα άλλο κράτος μέλος και, προς τούτο περιλαμβάνει ενδεικτικό (μη εξαντλητικό) κατάλογο των περιθάλψεων που πληρούν αυτά τα κριτήρια.

12.Απόφαση αριθ. U1 της 12^{ης} Ιουνίου 2009

«σχετικά με το άρθρο 54 παράγραφος 3 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 987/2009 όσον αφορά τις αυξήσεις στις παροχές ανεργίας για τα εξαρτώμενα μέλη της οικογένειας»

Η Απόφαση αυτή ερμηνεύει το άρθρο 54 παρ. 3 του Κανονισμού 987/2009 σχετικά με την διαφοροποίηση του ποσού των παροχών ανεργίας ανάλογα με τον αριθμό των μελών οικογένειας .

13.Απόφαση αριθ. U2 της 12^{ης} Ιουνίου 2009

«σχετικά με το πεδίο εφαρμογής του άρθρου 65 παράγραφος 2 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 883/04 για το δικαίωμα σε παροχές ανεργίας πλήρως ανέργων, άλλων από τους μεθοριακούς εργαζόμενους, οι οποίοι κατοικούσαν στην επικράτεια ενός κράτους – μέλους άλλου από το αρμόδιο κράτος – μέλος στη διάρκεια της τελευταίας περιόδου άσκησης μισθωτής ή μη μισθωτής δραστηριότητας»

Με την Απόφαση αυτή καθορίζονται οι κατηγορίες των προσώπων επί των οποίων εφαρμόζεται το άρθρο 65 παρ. 5 του Κανονισμού 883/2004.

14.Απόφαση αριθ. U3 της 12^{ης} Ιουνίου 2009

«σχετικά με το πεδίο εφαρμογής της έννοιας της «μερικής ανεργίας» που ισχύει για τους ανέργους, οι οποίοι αναφέρονται στο άρθρο 65 παράγραφος 1 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 883/04»

Με την Απόφαση αυτή προσδιορίζονται οι παράγοντες που καθορίζουν την φύση της ανεργίας είτε ως μερικής είτε ως ολικής, για τους σκοπούς της εφαρμογής του άρθρου 65 παρ. 1 του Κανονισμού 883/2004.

15.Σύσταση αριθ. P1 της 12^{ης} Ιουνίου 2009

«σχετικά με την απόφαση στην υπόθεση Gottardo, σύμφωνα με την οποία τα προνόμια που απολαμβάνουν οι υπήκοοι ενός κράτους δυνάμει μιας διμερούς σύμβασης κοινωνικής ασφάλισης με Τρίτη χώρα πρέπει επίσης να παρέχονται σε εργαζόμενους οι οποίοι είναι υπήκοοι άλλων κρατών μελών»

16.Σύσταση αριθ. U1 της 12^{ης} Ιουνίου 2009

«σχετικά με τη νομοθεσία που είναι εφαρμοστέα σε ανέργους οι οποίοι ασκούν επαγγελματική δραστηριότητα μερικής απασχόλησης σε κράτος - μέλος άλλο από το κράτος στο οποίο κατοικούν»

Με τη Σύσταση αυτή παρέχονται οι κατευθύνσεις και τίθενται οι προϋποθέσεις ώστε οι αρμόδιες αρχές των ενδιαφερομένων κρατών μελών να συνάπτουν Συμφωνίες δυνάμει του άρθρου 16 παρ. 1 του Κανονισμού 883/2004.

17.Σύσταση αριθ. U2 της 12^{ης} Ιουνίου 2009

«σχετικά με την εφαρμογή του άρθρου 64 παράγραφος 1 στοιχείο α) του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 8883/04 σε ανέργους που συνοδεύουν τους συζύγους ή τους συντρόφους τους οι οποίοι ασκούν επαγγελματική δραστηριότητα σε κράτος – μέλος άλλο από το αρμόδιο κράτος»

18.Απόφαση αριθ. S4 της 2^{ης} Οκτωβρίου 2009

«σχετικά με τις διαδικασίες απόδοσης για την εφαρμογή των άρθρων 35 και 41 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 883/04»

19.Απόφαση αριθ. S5 της 2^{ης} Οκτωβρίου 2009

«σχετικά με την ερμηνεία της έννοιας «παροχές σε είδος», όπως ορίζεται στο άρθρο 1 στοιχείο κβα) του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 883/04 στις περιπτώσεις ασθένειας ή μητρότητας σύμφωνα με το άρθρο 17, το άρθρο 19, το άρθρο 20, το άρθρο 22, το άρθρο 24 παράγραφος 1, το άρθρο 25, το άρθρο 26, το άρθρο 27 παράγραφοι 1, 3, 4 και 5, το άρθρο 28, το άρθρο 34 και το άρθρο 36 παράγραφοι 1 και 2 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 883/04, και τον υπολογισμό των προς απόδοση ποσών σύμφωνα με τα άρθρα 62, 63 και 64 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 987/09»

20.Απόφαση αριθ. H3 της 15^{ης} Οκτωβρίου 2009

«σχετικά με την ημερομηνία που πρέπει να λαμβάνεται υπόψη για τον καθορισμό των τιμών μετατροπής που αναφέρονται στο άρθρο 90 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 987/09 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου»

21.Απόφαση αριθ. S6 της 22^{ης} Δεκεμβρίου 2009

«σχετικά με την εγγραφή στα μητρώα του κράτους - μέλους κατοικίας σύμφωνα με το άρθρο 24 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 987/09 και την κατάρτιση των καταστάσεων που προβλέπονται στο άρθρο 64 παράγραφος 4 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 987/09»

22.Απόφαση αριθ. S7 της 22^{ης} Δεκεμβρίου 2009

«όσον αφορά τη μετάβαση από τους Κανονισμούς (ΕΟΚ) αριθ. 1408/71 και αριθ. 574/72 στους Κανονισμούς (ΕΚ) αριθ. 883/04 και αριθ. 987/09 και την εφαρμογή των διαδικασιών απόδοσης εξόδων»

23.Απόφαση αριθ. H4 της 22^{ης} Δεκεμβρίου 2009

«όσον αφορά τη σύνθεση και τις μεθόδους εργασίας της Επιτροπής Λογαριασμών της Διοικητικής Επιτροπής για τον συντονισμό των συστημάτων κοινωνικής ασφάλισης»

24.Απόφαση αριθ. Η5 της 18^{ης} Μαρτίου 2010

«σχετικά με την συνεργασία για την καταπολέμηση της απάτης και του λάθους εντός του πλαισίου των Κανονισμών 883/2004 και 987/2009 για τον συντονισμό των συστημάτων κοινωνικής ασφάλισης».

25.Απόφαση αριθ.Ε2 της 3^{ης} Μαρτίου 2010

«για τη θέσπιση διαδικασίας διαχείρισης τροποποιήσεων, η οποία εφαρμόζεται στα στοιχεία των φορέων που ορίζονται στο άρθρο 1 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθμ.883/2004, οι οποίοι παρατίθενται στον ηλεκτρονικό κατάλογο που αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα του EESSI»

ΕΠΙΣΗΜΑΙΝΕΤΑΙ ότι:

Οι Νέοι Κανονισμοί δεν θα εφαρμόζονται στην ΕΛΒΕΤΙΑ και στα κράτη του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (Ε.Ο.Χ.), δηλ. ΛΙΧΤΕΝΣΤΑΙΝ, ΝΟΡΒΗΓΙΑ, ΙΣΛΑΝΔΙΑ, όπου θα εξακολουθήσουν να ισχύουν οι Κανονισμοί (ΕΟΚ) 1408/71 και 574/72 καθώς και στους υπηκόους των τρίτων χωρών για τους οποίους επίσης θα εξακολουθήσει να ισχύει ο Κανονισμός (ΕΟΚ) 859/2003 "για την επέκταση των διατάξεων του Κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 1408/71 και του Κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 574/72 στους υπηκόους τρίτων χωρών οι οποίοι δεν καλύπτονται ήδη από τις διατάξεις αυτές μόνον λόγω της ιθαγένειάς τους"

ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΕΤΑΙ ότι:

Οι ως άνω Ευρωπαϊκοί Κανονισμοί του Συμβουλίου και του Κοινοβουλίου είναι δεσμευτικοί ως προς όλα τα μέρη τους, ισχύουν άμεσα στο εσωτερικό ενός εκάστου των κρατών-μελών και κατισχύουν του Εθνικού Δικαίου.

Επιπροσθέτως, η Διοικητική Επιτροπή για την Κοινωνική Ασφάλεια των Διακινουμένων Εργαζομένων (ΔΕΚΑΔΕ), ενέκρινε 22 νέες Αποφάσεις και 3 νέες Συστάσεις, οι οποίες θα ισχύουν εξίσου από την ίδια ημερομηνία έναρξης (1/5/2010) των Νέων Ευρωπαϊκών Κανονισμών και περιλαμβάνουν διατάξεις ερμηνευτικές και διευκρινιστικές των οριζοντίων και των εφαρμοστικών διατάξεων των Νέων Κανονισμών.

Σημειώνεται ότι, εκ των νέων Αποφάσεων και Συστάσεων της Διοικητικής Επιτροπής, έχουν δημοσιευθεί οι 19 Νέες Αποφάσεις και οι 3 νέες Συστάσεις στην ελληνική γλώσσα, στις 24 και 25 Απριλίου 2010(Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης ,C106/24.4.2010, C 107.27.4.2010).

Αναμένεται η δημοσίευση των Αποφάσεων Α3 , Η5 και Ε2.

Τα πρωτότυπα κείμενα των εν λόγω Αποφάσεων και Συστάσεων στην Αγγλική γλώσσα, σας έχουν γνωστοποιηθεί, με το έγγραφό μας υπ' αριθμ. Φ60010/15699/1916/1.7.2009, για ενημέρωσή σας και προετοιμασία για την εφαρμογή.

Τέλος, σας γνωρίζουμε ότι, τόσο τα κείμενα των Νέων Κανονισμών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, όσο και τις νέες Αποφάσεις και Συστάσεις της Διοικητικής Επιτροπής των Διακινουμένων Εργαζομένων (ΔΕΚΑΔΕ), μπορείτε να αναζητήσετε στον ιστότοπο της επίσημης εφημερίδας της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στον ακόλουθο σύνδεσμο:

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2009:284:FULL:EL:PDF>

Στην περίπτωση που αυτό δεν καταστεί εφικτό, τα κείμενα των Νέων Κανονισμών και των Αποφάσεων βρίσκονται στα Γραφεία της Διεύθυνσης Διακρατικής Κοινωνικής Ασφάλισης της Γ.Γ.Κ.Α., Σταδίου 29, 7^{ος} όροφος, γραφεία 726, 727 και 728, από όπου μπορείτε να προμηθευτείτε σχετικά αντίτυπα.

Επίσης, τα ως άνω νομικά κείμενα καθώς και το κείμενο της παρούσας Εγκυκλίου, έχουν αναρτηθεί και στον ιστότοπο της Γ.Γ.Κ.Α., από όπου μπορεί να τα αναζητήσουν οι εμπλεκόμενοι φορείς καθώς και κάθε ενδιαφερόμενος πολίτης.

Εσωτερική Διανομή:

1. Γραφείο Κου Υπουργού
2. Γραφείο Κου Υφυπουργού
3. Γραφείο Κας Γενικής Γραμματέως
4. Γραφείο Κας Γενικής Διευθύντριας Κοιν. Ασφάλισης
5. Γραφείο Κας Γενικής Διευθύντριας Διοικ. Υποστήριξης
6. Διεύθυνση Διακρατικής Κοιν. Ασφάλισης

Η ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ

**Δρ.ΑΡΤΕΜΙΣ ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΥ
ΔΕΛΟΥΛΗ**